

**KANTONALNA
PRIVREDNA
KOMORA TUZLA**

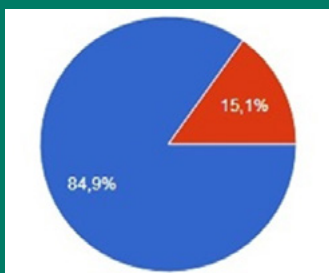
**BROJ 5-6/22,
maj - juni
2022. godine**

KOMORSKI INFORMATOR

**SOLANA KONTINUIRANO RADI I
PROIZVODI VEĆ 136 GODINA**

**KLJUČNI PROBLEM –
NEDOSTATAK RADNE SNAGE**

**POSJETE PRIVREDNIM
SUBJEKTIMA**

**„KOKSARA“ LUKAVAC S
NOVOM UPRAVOM NA PUTU
VELIKIH PROMJENA**

Komorski informator Uvod

Poštovani čitaoci!

U toku maja i prvog poovini juna 2022. godine, upriličeno je niz aktivnosti koje zavrijeđuju pažnju i mjesto u Komorskom informatoru.

Prije svega, značajan broj kontakata sa privrednim subjektima, posjete firmama članicama Komore, razgovori o problemim, mogućnostima za napredak, za stvaranje povoljnijeg poslovnog ambijenta.

Nisu samo predstavnici Kantonalne privredne komore tuzla obilazili privredne subjekte. Uprilično je i nekoliko posjeta u navedenom periodu i novog premijera Tuzlanskog kantona, njegovih ministarki i ministara pa čak i premijera FBiH.

Održana je redovna sjednica Upravnog odbora Komore, a domaćin je, na njima svojstven način, domaćinski, profesionalno i otvoreno, bila „Solana“ dd Tuzla.

Impresivni su podaci o poslovanju ovog kolektiva, zaštitnog znaka Tuzle i Tuzlanskog kantona.

Bilježimo i nekoliko seminarskih aktivnosti u Komori te posjetu privredne delegacije iz prijateljske nam i daleke Turske.

Ono što posebno raduje jeste oživaljavanje sajamske industrije. Protekli period karakteriše niz značajnih sajamskih manifestacija. Kantonalna privredna komora Tuzla je za svoje članice obezbijedila učešće na svim sajamskim događajima, obezbijedila prostor i stvorila pretpostavke za promociju, predstavljanje aktivnosti, promociju proizvoda svojih članica. Bili smo prisutni „Sajamu obrazovanja i zapošljavanja Brčko 2022“. Ne možemo ni zamisliti da lukavački sajam prođe bez nas a posebno ne jubilarni 20. međunarodni sajam turizma i ekologije „List“ Lukavac. Nakon 11 godina pauze u Čeliću je održana privredna manifestacija „Dani jagodastog voća“ i naravno da smo bili prisutni na „Jagodarevu“. Iz Čelića smo premjestili našu postavku u Gračanicu i bili sudionici međunarodnog sajma poduzetništva i obrta GRAPOS-EXPO 2022. Sajamsku turneju smo zatvorili u Gradačcu gdje je održan „Lignum Expo Leb 2022“, prvi međunarodni sajam šumarstva i šumarskih strojeva. A u Gradačcu ćemo, nadamo se, i nastaviti sajamsko druženje. Očekuje nas 49. Sajam šljive – Gradačac od 24. do 27. avgusta, a i ovdje smo sa našim članicama tradicionalno, redovni izlagači, pa zašto prekidati tradiciju!? Do kraja godine, očekuje nas još nekoliko sajmovi, nadamo se Zaječaru, Banjaluci, Zagrebu, Virovitici a ono što je već dogovoreno i što je izvjesno, jesu nastupi na dva sajma na kojima smo već dugo prisutni sa postavkom „Privreda TK“. U Bihaću će biti održan 19. sajam „Ekobis“ od 8. do 11. septembra. U Sarajevu nas očekuje 8. Sajam privrede, poljoprivrede i zanatstva & 45. Sajam roba široke potrošnje u terminu od 8. do 11. decembra 2022. godine.

Prilika još jedna, da pozovemo firme članice Kantonalne privredne komore Tuzla da nam se jave, budu sastavni dio zajedničke sajamske postavke pod nazivom „Privreda TK“.

I da, nema nikakvih dodatnih troškova...

Dino Kalesić
gl. i odg. urednik

Komorski informator Sadržaj

KANTONALNA PRIVREDNA KOMORA TUZLA

**KOMORSKI INFORMATOR
BROJ 5-6/22,**
maj-juni
2022. godine

IZDAVAČKI SAVJET:

1. Nedret Kikanović, član
2. Mirsad Kukić, član
3. Izet Džananović, član
4. Suad Selimović, član
5. Edina Kurtić, član

REDAKCIJSKI KOLEGIJ:

1. Nedret Kikanović, član
2. Almir Mešić, član
3. Edina Kurtić, član
4. Suad Selimović, član

IZDAVAČ:

Kantonalna privredna
komora Tuzla

GL. I ODGOVORNI UREDNIK:
Dino Kalesić

**TEHNIČKA PRIPREMA,
REPRO I ŠTAMPA:**
GRIN d.o.o. Gračanica

ZA ŠTAMPARIJU:
Hariz Altumbabić, direktor

TIRAŽ:
500 primjeraka.

ADRESA:
Trg slobode bb
e-mail: kpktz.ba@bih.net.ba
<http://www.kpktz.ba>

	Solana kontinuirano radi i proizvodi već 136 godina	4
	Ključni problem – nedostatak radne snage	5
	„Imamo najniži porez na dobit i tu su naše prednosti“	6
	„Intelektualno vlasništvo – Vaš potencijal za razvoj“	7
	Posjete privrednim subjektima	8 i 9
	Premijeri Halilagić i Novalić sa delegacijama posjetili poplavljena područja u Čeliću	10
	Premijer Halilagić i ministar Begić posjetili JP Šume TK	11
	RMU Banovići u Srbiju izvozi 100.000 tona uglja	12
	Tuzlanskom aerodromu milion KM	13
	„Koksara“ Lukavac s novom Upravom na putu velikih promjena	14 i 15
	Sajmovi: Brčko, Lukavac, Čelić, Gračanica, Gradačac	16 -20
	49. Sajam šljive – Gradačac 24-27. avgusta	21
	Najava sajamskih aktivnosti	22

Sjednica UO Komore...

Solana kontinuirano radi i proizvodi već 136 godina

Solana u 2021. godini bilježi jednu od najvećih proizvodnji u proteklih 10 godina

Nakon što je usvojen zapisnik sa prethodne sjednice Upravnog odbora Kantonalne privredne komore Tuzla i razmotrene određene privredne aktivnosti, događanja u periodu između dvije sjednice, predstavljeni su projekti i aktivnosti firme domaćina sjednice, "Solana" dd Tuzla. Kako je istakao Bakir Smilagić generalni direktor "Solane", sjednica je prilika da se članovi ovog komorskog tijela upoznaju sa načinom rada i poslovanja ove kompanije. "Solana" d.d. Tuzla je jedan od najstarijih proizvođača na Tuzlanskom kantonu, koja kontinuirano radi i proizvodi već 136 godina. Tuzlanska so je prepoznatljiv brend kako u domaćinstvima, tako i u industriji u zemljama regiona, ali i šire. Međutim, brojni poslovni izazovi sa kojima su se privredna društva sretala u prošloj godini su imali uticaja i na poslovanje i rad Solane", istakao je Bakir Smilagić generalni direktor Solana d.d. Tuzla. Prezentirajući razvojni put Društva u protekle četiri godine, istakao je da se Solana blagovremeno prilagođavala potrebama i zahtjevima tržišta, te je uz investicije u proizvodnju i logistiku, te unutrašnjom reorganizacijom u proteklom periodu ostvarila značajne poslovne rezultate. Angažmanom domaćih kompanija u saradnji sa radnicima Solane, izvršena je izgradnja novih transportera 6TTA, 6TTB, te nabavka i montaža novog elevatora 6E1 čime je distribucija soli do mašina za pakovanje unaprijeđena i urađena u skladu sa zahtjevima standarda prehrambene industrije. „Pored toga sanirani su rezervoari za slanu vodu, čime je, u slučaju zastoja u isporuci slanice, omogućen kontinuirani nastavak proizvodnje u roku od 48h. Solana je jedna od rijetkih kompanija na Tuzlanskom kantonu koja u svom krugu ima i željeznički kolosijek. U saradnji sa JP Željeznice Federacije BiH kompletan kolosijek sa dvije skretnice je uspješno saniran i omogućava nesmetanu otpremu vagonima do naših kupaca u Republici Sloveniji i Makedoniji. Pored direktnih investicija u infrastrukturu, održavanje više od 2 km parovoda, ova kompanija posebnu pažnju poklanja održavanju kvaliteta svojih proizvoda. Solana posjeduje i posluje u skladu sa integrisanim sistemom upravljanja po standardima , ISO 9001, ISO 22000, HACCP, FAMI QS, KOSHER, BAS 1049 i FSSC 22000. Godišnje se planira i prati učinak Sistema kvaliteta sa stalnim poboljšanjima. Pored svih navedenih standarda posebna pažnja se daje i poštivanju svih zakonskih propisa iz oblasti ekologije, te su u tom domenu izvršene znatne investicije u različite pročišćivače vode", kazao je direktor Smilagić.

Govoreći o protekle dvije godine, istakao je da su bile posebno izazovne, jer, zbog pandemije COVID 19, te drugih poremećaja na tržištu poslovanje se odvijalo u otežanim uslovima. Uprkos tome, u saradnji sa distributerima, Solana je uspjela izvesti više od 70% svoje proizvodnje, te odgovoriti na sve potrebe kupaca. Prema riječima direktora Smilagića, proteklu 2021. godinu Solana je završila sa proizvodnjom od 148.658 t soli i time ostvarila jednu od najvećih proizvodnji u proteklih 10 godina. "Takvu proizvodnju je pratio i rastući trend prodaje, te je u protekloj godini na različita tržišta regiona plasirano 147.843 t soli. Zadnji kvartal 2021. godine je obilježen povećanjem cijena različitih energenata, a što se nastavilo i u tekućoj godini, čime su troškovi proizvodnje znatno poskupili. S obzirom da je so izuzetno specifičan proizvod, u proizvodnji tone soli pojedine sirovine imaju znatan uticaj i to: tehnološka para 41%, slana voda 32%, električna energija 17%, kalcinirana soda 7% i sl.", pojasnio je direktor Smilagić. Bez obzira na dobre rezultate ostvarene u 2021. godini, direktor Smilagić se osvrnuo i na buduće planove i izazove koji Solanu očekuju u narednom periodu. "Najveću neizvjesnost za budući razvoj fabrike i nove investicije predstavljaju rezerve slane vode, kao osnovne sirovine za proizvodnju soli", zaključio je izlaganje Bakir Smilagić generalni direktor "Solane" dd Tuzla. Naglašeno je na kraju sjednice UO Kantonalne privredne komore Tuzla održane u "Solani", da se u narednom periodu moraju voditi aktivnosti na svim nivoima koje će omogućiti nova istraživanja ležišta soli kako bi se obezbijedila dovoljna količina slane vode za potrebe svih kupaca.

D.K.

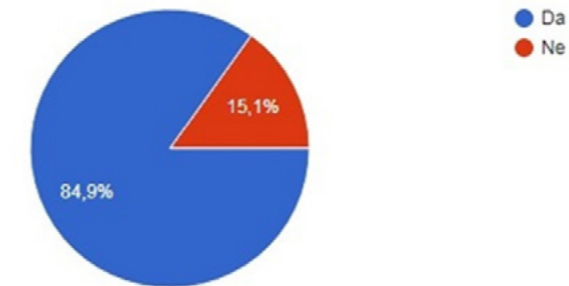

Komora realizovala anketu među privrednicima...

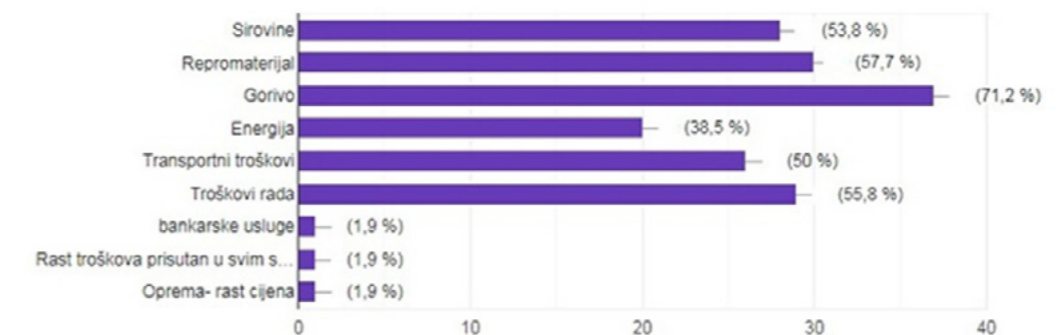
Ključni problem – nedostatak radne snage

Analiza ankete za privredu vezano za aktuelnu problematiku s kojom se susreću u poslovanju

Da li ste suočeni sa nedostatkom radne snage i problemom pronalaska radnika?

Gdje ste imali najveći rast troškova u prethodnom periodu?

Shodno prijedlogu Upravnog odbora Kantonalne privredne komore Tuzla, u maju i junu 2022. godine realizovano je anketiranje privrednika Tuzlanskog kantona vezano za aktuelnu problematiku s kojom se susreću u poslovanju. Tom prilikom identificirano je nekoliko ključnih problema među kojima su najistaknutiji nedostatak radne snage i povećanje troškova poslovanja izazvanog globalnom ekonomskom krizom i inflacijom.

Među ispitanicima, 86,3% je izjavilo da su suočeni sa nedostatkom radne snage i da imaju problema pri pronalasku radnika. Posebno je istaknuta potreba za mašinskim i elektro zanatima, bravarima, zavarivačima, električarima, CNC operaterima, radnicima u tekstilnoj i obućarskoj industriji, te u građevinarstvu. Osim ovih najtraženijih, kod privrednika je prisutna potreba i za svim ostalim zanimanjima, kako zanatskim, tako i VSS, posebno tehničkih smjerova.

Još jedan od problema koje su privredni subjekti istakli je tretiranje povreda na radu, gdje je jasan stav da povrede na radu treba da idu na trošak zdravstvenog osiguranja, za razliku od trenutne situacije gdje troškovi liječenja idu na teret poslodavca, s obzirom da se za radnike kroz doprinose plaća zdravstveno osiguranje. Privrednici su takođe suočeni i sa kašnjenjima naplate potraživanja prema Zavodu zdravstvenog osiguranja po osnovu bolovanja za više od 42 dana, posebno u kompanijama koje imaju veliki broj uposlenih te su ta potraživanja u apsolutnim iznosima velika.

U posljednjih 12 mjeseci, 76% ispitanih firmi se suočilo sa problemima nabavke sirovina i repromaterijala usljed globalnih tržišnih poremećaja. Problemi se najviše ogledaju u nedostatku materijala, rastu cijena te kašnjenjima isporuka zbog poremećenih lanaca snabdijevanja izazvanih pandemijom COVID-19 i ratom u Ukrajini. Firme procjenjuju da im je u posljednjem periodu došlo do rasta ukupnih troškova poslovanja u prosjeku od 30-40%, a najveći rast troškova imale zbog rasta cijena goriva, rasta cijena sirovina i repromaterijala te povećanja troškova rada.

Osim izazova usljed globalnih tržišnih poremećaja, privrednici su suočeni i sa dugogodišnjim problemima visokih stopa doprinosa i poreza koji opterećuju privredu, čime su ograničene mogućnosti podizanja plata radnicima, koji usljed toga napuštaju državu. Istaknuti su i problemi prilikom javnih nabavki i politička nestabilnost koja je odgovorna za nestabilan poslovni ambijent koji odbija investitore.

Pripremila: Edina Kurtić,
rukovodilac Sektora udruženja

Privredna delegacija Turske posjetila Komoru Tuzla...

„Imamo najniži porez na dobit i tu su naše prednosti“

Posjeta Asocijacije izvoznika iz istočne crnomorske oblasti

Kantonálnu privrednu komoru Tuzla je posjetila privredna delegacija Turske. Riječ je o privrednicima okupljenim u Asocijaciju izvoznika iz istočne crnomorske oblasti koja je upriličila susrete s privrednicima u nekoliko zemalja regiona, završili u Sarajevu. Kako su istakli gosti tokom proputovanja, cilj posjete je sagledavanje mogućnosti saradnje sa poslovnim partnerima ovih prostora. Kako je istakao Ahmet Gurdugan v.d. predsjednika Asocijacije izvoznika iz istočne crnomorske oblasti, cilj dolaska u Tuzlu je stvaranje pretpostavki za početak i realizaciju zamišljenih projekata.

„Saradnja bi ovoga puta bila intenzivirana u oblasti građevinarstva, uspostavljanju veza sa ovim sektorom na našim prostorima, kao i pronalasku partnera, potrebnih za rad u ovim oblastima i u našoj zemlji, ali i u Turskoj, odnosno crnomorskoj oblasti. Došli smo u Tuzlu da započnemo neke projekte i da ih završimo. Radimo na tome. Posjetu nastavljamo u Sarajevu. Cilj nam je pronaći dobre partnere i realizirati dobre projekte čijom realizacijom i ulaganjima bi svi bili zadovoljni. Razgovarali smo i o mogućnostima investiranja na našim prostorima u drugim oblastima, a dogovarali smo posjete i sajmovima, kao i promocijama određenih bh proizvoda u Turskoj. Mi želimo da prezentiramo turske proizvode ovdje jer Bosnu smatramo drugom kućom, ali želimo da budemo u kontaktu sa vašim privrednicima, da realiziramo moderne projekte kao što su oni u Turskoj“, kazao je predsjednik Gurdugan.

Prilika je ovo svakako i za jačanje poslovne saradnje, a osim toga otvorena je i mogućnost porasta procenta izvoza bh proizvoda u Tursku, ali i investiranja u našu zemlju.

Prema riječima Nedreta Kikanovića predsjednika Kantonalne privredne komore Tuzla, najpovoljnije mjesto za investiranje su BiH i Tuzlanski kanton jer je najniži porez na dobit. **„Tu su naše prednosti. Imamo infrastrukturu i industrijsku kulturu koja je interesantna za zajednička ulaganja, a Turski privrednici su zainteresovani za oblast građevinarstva i traže firme iz tog sektora za zajedničke investicije, a zajednički projekti**

Turskih privrednika sa privrednicima Tuzlanskog kantona će imati obostranu korist. Kada je riječ o izvozu i uvozu, izvoz u Tursku iz TK je 33 miliona KM, a uvoz 220 miliona. Tuzlanski kanton izvozi nekoliko puta manje u odnosu na uvoz proizvoda iz Turske. U prošloj godini iz TK izvezeno je u ovu zemlju oko 33 miliona KM proizvoda, a uvezeno 220 miliona“, naglasio je Nedret Kikanović predsjednik Kantonalne privredne komore Tuzla.

U cilju poboljšanja ekonomskih odnosa između ove dvije zemlje i u svrhu poboljšanja bosanskohercegovačke ekonomije, saradnja između Turske i Bosne i Hercegovine će u narednom periodu biti intenzivirana. Uz razmjenu prigodnih poklona i riječi zahvalnosti na posjeti odnosno prijemu, obje strane su stava da treba intenzivirati aktivnosti na sajamskim aktivnostima. Potrebno je što više razmjeniti znanja i iskustava a sajamske manifestaciju su idealno mjesto i prilika za susrete i kontakte privrednika Turske i Tuzlanskog kantona.

D.K.

Seminar u Komori...

„Intelektualno vlasništvo – Vaš potencijal za razvoj“

Povećati sigurnost poslovanja BH kompanija

Kantonalna privredna komora Tuzla bila je organizator jednodnevnog seminara na temu „Intelektualno vlasništvo – Vaš potencijal za razvoj“ (dizajn, patent, žig za robe i usluge, geografska oznaka porijekla, autorsko pravo i dr.). Seminar je za cilj imao podizanje svijesti o važnosti razvoja i zaštite intelektualnog vlasništva, čime se povećava sigurnost poslovanja BH kompanija, kao i vrijednost njihovih proizvoda i usluga. Teme koje su obrađene na predavanju su: Kako zaštititi vaš dizajn, robni ili uslužni žig, geografsku oznaku, patent i druge oblike vašeg intelektualnog vlasništva, kako bi bili što uspješniji na tržištu?

Koliko vrijedi i kome pripada intelektualno vlasništvo? Koliko je vremena potrebno da se registrira dizajn, žig, patent, te povezani troškovi? Ko ugrožava vaše intelektualno vlasništvo? Vrijedi li u inostranstvu dizajn ili žig registriran u vašoj zemlji? Možete li vaš dizajn i žig licencirati drugim preduzećima? Što trebate učiniti ako vaš dizajn ili žig neovlašteno koriste drugi? Primjeri sporova iz sudske prakse, Priča o uspjehu, i dr.

„Intelektualno vlasništvo, kao nematerijalna imovina, čini značajan udio u ukupnoj vrijednosti većine savremenih kompanija i privatnih inicijativa.

Kompanije se često odriču svog intelektualnog vlasništva, dopuštaju mu ulazak u javnu domenu i tako umanjuju vrijednost vlastite ideje ili proizvoda. Nedovoljno poznavanje procedura zaštite, neznanje o potencijalu vlastitog proizvoda, te finansijski aspekt su samo neki od uzroka neobraćanja dovoljne pažnje na prava intelektualnog vlasništva“, poručeno je sa seminara u Komori. Seminar je organizovan za firme članice Kantonalne privredne komore Tuzla. Sve firme su imale pravo na besplatnu provjeru stanja zaštite intelektualne svojine, koju su izvršili ovlašteni patentni zastupnici sa licencom Instituta za intelektualno vlasništvo. Učešće na edukativnom predavanju bilo je besplatno.

Zajednički projekat MUP TK i Komore...

„Borba protiv kompjuterskog kriminala“

Održano i drugo predavanje za firme članice Komore

Drugim predavanjem za firme članice Komore nastavljene su aktivnosti Uprave policije Ministarstva unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona i Kantonalnog privrednog komorom Tuzla na zajedničkom projektu. Riječ je o javnoj kampanji pod nazivom „Borba protiv kompjuterskog kriminala“. U Kantonalnoj privrednoj komori Tuzla počeo je zajednički projekat u martu a u junu nastavljen predavanjem predstavnicima firmi članica Komore. I ovoga puta je istaknuto da je cilj ove kampanje prevencija izvršenja krivičnih djela iz ove oblasti i povećanje nivoa informacione sigurnosti privrednih subjekata i fizičkih lica na području Tuzlanskog kantona, te podizanje svijesti o trenutnim trendovima u oblasti kompjuterskog kriminala. U okviru kampanje usmjerene prema privrednim društvima, prvenstveno

onima koji se bave izvozom-uvozom, održano je predavanje za predstavnike privrednih društava na temu kompjuterskog kriminala, i drugoj grupi prijavljenih firmi članica Komore. Predavanja su organizovana na teme: „BEC prijave (Business e-mail compromise) – presretanje e-mail komunikacija između privrednih subjekata sa izmjenama podataka bankovnih računa na koje se vrše uplate“ i „Kriptovanje podataka na serverima/računarima“. Angažovani predavači su istražitelji Odsjeka za borbu protiv organizovanog kriminala u Sektoru kriminalističke policije Ministarstva unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona. Podsjetimo javna kampanja je planirana u tri pravca, odnosno prema tri ciljne grupe: pravna lica (privredna društva), fizička lica i maloljetnici, a predstavlja način skretanja pažnje na sve zastupljeniju pojavu krivičnih djela iz ove oblasti. Ujedno, kampanja omogućava navedenim ciljnim grupama da dobiju ključne informacije o sigurnosti na internetu, kako se zaštititi, kome prijaviti i kako potražiti podršku.

D.K.

Posjete privrednim subjektima...

Sastanak sa menadžmentom "Koksare"

Zajedničkim snagama raditi na rješavanju problema nedostatka kvalifikovane, obučene radne snage na području Tuzlanskog kantona

Predstavnici Kantonalne privredne komore Tuzla posjetili su menadžment "GIKIL-a". Razgovaralo se o nekoliko tema vezanih za aktuelno stanje privrede u BiH i Tuzlanskom kantonu, stanju u lukavačkoj "Koksari", problemima i planovima. Tokom nedavne posjete Komori privrednika iz Turske okupljenim u Asocijaciju izvoznika iz istočne crnomorske oblasti, iskazane su određene potrebe, prijedlozi za saradnju direktno upućeni

"Koksari", preneseno je menadžmentu tokom sastanka. Iako ima potreba na tržištu za proizvodima iz lukavačke "Koksare", trenutni kapaciteti ne omogućavaju zadovoljenje tih zahtjeva. Nema trenutno opcija proširenja proizvodnje, tržišta, otvaranja novih kupaca. Razgovaralo se o posljedicama "Ukrajinske krize" na globalne privredne tokove, novonastalim opterećenjima na evropsku privredu kojima ona ne može odoljeti, o najavi otvaranja pet novih željezara u Turskoj. U domaćim prilikama, razgovaralo se o problemu željezničkog zsaobraćaja u BiH, i naravno, o gorućem problemu aktuelne bh privrede, problemu sve prisutnijem i problemu čije posljedice se očekuju u bliskoj budućnosti a to je problem radne snage. Nema dovoljno radnika, nema obrazovnih kadrova, nema sistemskih rješenja za ove probleme. Dogovoreno je i da se u narednom periodu, zajedničkim snagama pokuša oduprijeti nadolazećem i sve većem problemu nedostatka kvalifikovane, obučene radne snage na području Tuzlanskog kantona.

Nastavak saradnje...

Ambiciozan plan tuzlanske zračne luke

Sastanak rukovodstva "Kreke" i Komore

Teško je zamisliti Kantonalnu privrednu komoru Tuzla bez aktivnih članova iz Rudnika "Kreka" Tuzla, uključenih u sve važne tokove i aktivnosti Komore. Podjednako nezamislivo kao i kad su u pitanju sva važna privredna kretanja Tuzle, Tuzlanskog kantona i Bosne i Hercegovine. Zajednički je to zaključeno prilikom posjete predstavnika Kantonalne privredne komore Tuzla Hasanu Blekoviću direktoru Rudnika "Kreka" Tuzla. Susret je bio prilika za razgovor o stanju u Rudniku, stabilizaciji Dubrava, problemu Šikulja, svemu onome što treba pristupiti sistemski, ozbiljno i odgovorno. "moramo napraviti ključne korake za razvoj i napredak. Radnike treba štiti a ugajl ne treba čuvati. Potrebno je, rekao

bih neophodno, pridržavati se osnovnih principa profesionalizma i ne će biti problema. Mi idemo korak po korak naprijed. Pokušavamo prevazići nagomilane probleme a svjesni smo da to ne može preko noći i da imamo puno posla pred nama. Pokazatelji nam govore da je isporuka uglja za Termoelektranu blizu planu a da bi u ovom i svim drugim segmentima bili na potrebnom nivou, poželjno je primjenjivati iskustva rudnika iz evropskih zemalja, otvoriti se za nove ideje, nove iskorake. Imamo i u prethodnom periodu značajne posjete rudnicima u evropskim zemljama, treba ih planirati i u narednom periodu, treba preuzeti i primjeniti saznanja i iskustva i učiniti napredak, donijeti boljitak", rekao je ovom prilikom direktor Bleković. Dogovoreno je da se u narednom periodu nastavi saradnja i učešće predstavnika Rudnika "Kreka" Tuzla u tijelima Komore i generalno, da se zajednički rješava ono što privredi stvara problem a to je, već zaključeno, veliki problem nedostatka radne snage.

Nova članica Komore...

Mljekara "Smajić" doo Čelić

Nedostaje radne snage, posebno obučene, kvalifikovane

Nova članica Udruženja za poljoprivredu i prehrambenu industriju Kantonalne privredne komore Tuzla postala je i firma Mljekara "Smajić" doo Čelić. Rezultat je to posjete ovom uspješnom privrednom subjektu koju su upriličili predstavnici Kantonalne privredne komore Tuzla. Nakon razgovora o aktuelnom momentu ove

značajne čeličke firme, o mogućnostima zajedničkih nastupa i zajedničke borbe za stvaranje povoljnijeg poslovnog ambijenta na području Tuzlanskog kantona, potpisana je pristupnica u članstvo Komori i odmah su date smjernice narednih aktivnosti. Kao i u većini privrednih subjekata u Bosni i Hercegovini, kao i u svim privrednim djelatnostima, tako i oblast mljekarstva muku muči sa kadrovima. Nedostaje radne snage, posebno obučene, kvalifikovane, nedostaje jasna vizija na nivou države kako stati u kraj odlivu kadrova u inostranstvo, nedostaje kvalitetna veza obrazovanja i privrede kod donošenja upisnih politika. Sve je ovo rečeno na sastanku u Čeliću i dogovoreno da se kroz resorno komorsko Udruženje pokuša doći do kvalitetnih rješenja za prevazilaženje izuzetno ozbiljne i teške situacije koja očekuje privredu na području TK.

Rasadnik jagodastog voća...

"Fruit Prom" doo Čelić

U jeku priprema za "Jagodarevo", tradicionalni sajam jagode, predstavnici Kantonalne privredne komore Tuzla boravili su u Čeliću. Upravo zbog pripreme za sajamski nastup, nije bilo puno vremena za razgovor, tek, obišli su se pogoni firme "Fruit

Prom" doo Čelić, razgovaralo o aktivnostima, problemima i planovima za naredni period. Iz rukovodstva firme su najavili novosti kada je u pitanju početak priprema za nadolazeću sadnju novih nasada jagode. Naime, najavljeno je da će firma „Fruitprom“ ove godine obezbijediti nešto novo za sve one koji žele biti naši strateški saradnici(koperanti). Riječ je o nabavci profesionalnog repormaterijala za podizanje nasada(mulch folija, sistem.kap po kap, osnovna đubriva, đubriva, zaštitna sredstva), o certifikovanom sadnom materijalu raznih sorti. Radite će se i na stručnoj pomoći prilikom podizanja nasada, pravljenu gredica sa polaganjem folije i sistema za navodnjavanje, sadnji jagode, planiranju ishrane i zaštite, edukaciji koperanata i u konačnici, otkupu jagode.

30 godina iskustva i tradicije...

„Senex“ doo Čelić

Posjeta firmi „Senex“ doo Čelić uvijek predstavlja veliko zadovoljstvo. Prije svega za prijema i domaćinskog odnosa menadžmenta i svih uposlenih a onda i zbog informacija koje se dobiju a vezane su za poslovanje firme. Veliko je zadovoljstvo i sreća danas vidjeti jedan kolektiv u kojem se velikim koracima ide naprijed. Kolektiv u kojem se zajednički rješava svaki problem, planira svaki novi potez, ispisuju nove stranice uspješnog poslovanja koje traje već 30 godina. Uvjerili su se u sve pomenuto predstavnici Kantonalne privredne komore Tuzla prilikom posjete ovom značajnom privrednom subjektu. Užitek je vidjeti u pogonima firme veliki broj mladih ljudi. Zadovoljstvo je vidjeti za CNC mašinama mlade djevojke i žene, obučene, stručne, veoma kvalitetne a iz pogleda i osmjeha može se zaključiti, veoma zadovoljne statusom u „Senexu“. Rijetko je danas čuti da su u Bosni i Hercegovini, u jednom kolektivu, zadovoljni i menadžment i uposlenici, da su zajedno sapremni za nove poslovne iskorake, sistemski, planski, bez imperativa, opterećenja i nerealnih zahtjeva. Na temeljima ovakvih pretpostavki, vrlo brzo se može očekivati jedna velika, nova, još kvalitetnija, na evropskim standardima zasnovana slika ovog kolektiva. Obezbiđen je novi poslovni prostor, hale nekadašnjeg giganta „Frigos“ Čelić u koji će biti preseljena i direkcija firme i kompletna proizvodnja, magacinski prostori i sve ostalo što mlad, stručan i prespektivan menadžment osmisli. A sve što osmisle, provedu u djelo na zavidan, profesionalan način. „Senex“ je jedna moderna i inovativna kompanija, sa 30 godina iskustva u nabavci, proizvodnji i ugradnji namještaja za domaćinstvo. Poslednjih nekoliko godina, shvatajući da je domaća proizvodnja ključ za efikasan razvoj, mladi čelnici ove kompanije strateški su investirali u obrazovanje, radnu snagu i tehnologiju proizvodnje. Kao rezultat toga, danas tržištem dominira "SENEXaqua", brend kupatilskog nameštaja, koji je u skladu sa evropskim proizvođačima visokog nivoa. Ovo je ekskluzivni rezultat odabranog tima koji se sastoji od školovanih inženjera, dubokih dizajnera i vještih radnika. Izvozno orijentirana firma sa viša od 80% proizvodnje za izvoz u skoro sve evropske zemlje. Primjer i na ponos privredi Bosne i Hercegovine.

Poplave i štete u Čeliću...

Premijeri Halilagić i Novalić sa delegacijama posjetili poplavljena područja u Čeliću

Vlade će imati poseban senzibilitet prema Općini Čelić

Zbog poplava i štete koja je poplavom prouzrokovana, Federalna i Kantonalna vlada imat će poseban senzibilitet prema Općini Čelić i projektima koje ova općina bude kandidirala, rečeno je tokom posjete premijera Federacije BiH i Tuzlanskog kantona Fadila Novalića i Irfana Halilagića poplavljenom području.

Tokom sastanka federalne i delegacije Tuzlanskog kantona sa načelnikom Općine Čelić Admirom Hrustanovićem posebna zahvalnost je izražena i službama Brčko Distrikta, Bijeljine i Lopara, koje su tokom i odmah nakon poplava pritekale u pomoć Čelićanima, te im o dalje pomažu u sanaciji štete. Osim toga, načelnik Hrustanović ističe da su se i svi privrednici odmah odazvali i stavili svoje resurse u službu sanacije štete, kako na javnim objektima tako i privatnim posjedima.

„Mi imamo dva veća vodotoka od kojih se znamo čuvati, međutim bujični val u manjim potocima rezultirao je nanošenjem značajnih šteta. Izuzetno brz odziv naših privrednika, ali i službi iz susjednih općina rezultirao je brzom sanacijom značajnih šteta, tako da su mnogi putni pravci već prohodni i sanirani kritični dijelovi riječnih korita”, kazao je Hrustanović, ističući zahvalnost za posjetu premijera i ministara, te direktora Federalne uprave civilne zaštite, što je i veliko ohrabrenje i pokazuje da Čelićani nisu sami.

Preliminarna procjena je da se štete kreću na nivou 2-3 miliona KM. Uništeni su lokalni putevi, 2 mosta, a značajna šteta je pričinjena na privrednim pogonima preduzeća i na poljoprivrednim gazdinstvima. Brojni platenici su uništeni, a evidentirana je i šteta i na stočnom fondu, rečeno je danas.

„Danas treba čestitati predstavnicima lokalne vlasti i građanima Čelića koji su se već za nekoliko sati podigli i doveli u jezgro općine u stanje prohodnosti. To posebno dobiva na značaju ako se stanje uporedi sa onim video priložima koje smo imali priliku vidjeti za vrijeme poplava. Tu smo danas da porazgovaramo i da vidimo na koje načine možemo pomoći Općini i građanima, kako bismo ublažili posljedice poplave. Vjerujem da ćemo, kada dobijemo i konačne procjene štete, naći načine i modele konkretne pomoći”, rekao je premijer TK Irfan Halilagić.

„Vidjeli smo da su poplave ostavile značajnu štetu, ali što se nas više udruži da eliminišemo posljedice te poplave bit će i lakše i brže. Mi ćemo sa strane Vlade Federacije BiH tu potrebu svakako prepoznati. Vidimo da su tu na čišćenju angažirane brojne osobe, pokušavaju spasiti radna mjesta i mi ćemo im tu pomoći. Bit ćemo predvodnik pomoći koja će biti izdvojena iz raznih izvora”, kazao je premijer FBiH Fadil Novalić.

Odjeljenje za informisanje
Vlade TK

TK: Posjeta JP “Šume TK”...

Premijer Halilagić i ministar Begić posjetili JP Šume TK

Pred JP Šume TK bolji dani

Pozitivni pomaci u poslovanju kao najava boljih dana za Javno preduzeće Šume TK d.o.o. Kladanj, bili su povod za posjetu premijera Tuzlanskog kantona Irfana Halilagića i ministra poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Emira Begića, ovom javnom preduzeću. Stabilizacija poslovanja ovog javnog preduzeća jedan je od prioriteta djelovanja Vlade TK, a stanje u kojem je društvo zatečeno, te se i danas uz određene pozitivne pomake nalazi, je rezultat višegodišnjeg akumuliranja problema i neadekvatnog djelovanja, rečeno je na sastanku.

„Kada je ova uprava stupila na dužnost prije nekih dva i po mjeseca, situacija je bila jako teška. Računi preduzeća su bili prazni, sredstva iz revolving fonda povučena u potpunosti, a cijela jednomjesečna proizvodnja bila je unaprijed prodana, a novac potrošen. Sve to oslikava jednu krajnje tešku situaciju u kojoj smo se nalazili. Međutim, u saradnji sa resornim ministarstvom i Vladom Tuzlanskog kantona, uspjeli smo doći u potpuno drugačiju situaciju. Dovodimo proizvodnju u optimalan nivo, u procesu smo izrade novih šumsko – privrednih osnova za naša dva nova gazdinstva i tada ćemo imati jednu jasniju sliku u kojem pravcu će ovo preduzeće ići u narednih 10 godina”, kazao je v.d. direktora JP Šume TK Almir Huskić. Također, Huskić dodaje da preduzeće u narednom periodu mora pronaći i nove načine proizvodnje i novih sortimenata, koji će se moći ponuditi našem tržištu.

Posjeta je pokazatelj podrške koju će Uprava i preduzeće Šume TK imati u narednom periodu. Konačan cilj je prije svega očuvati šume i šumski fond našeg kantona, a s druge strane osigurati drvenu sirovinu za drvoprerađivačku industriju i radna mjesta na području našeg kantona.

„Stanje koje smo zatekli u ovom preduzeću je bilo prilično teško. Zatečena su milionska dugovanja, te je preduzeće jedva preživljavalo dan za danom. S druge strane raduje nas ovo što smo čuli, a to je da je ova Uprava napravila veliki iskorak i u tom smislu, kao Vlada se obavezuje

da im u takvim postupanjima i domaćinskom odnosu pomognemo”, kazao je premijer Halilagić najavljujući da će se u narednom periodu ići ka izradi Plana stabilizacije ovog preduzeća, a kojeg će biti u obavezi provoditi i sve buduće uprave i vlade.

Također se razgovaralo i o inicijativi zastupnika Čauševića u Skupštini Tuzlanskog kantona, a koja bi rezultirala otvaranjem dodatnog proizvodnog pogona za proizvodnju peleta, te je dogovoreno da se ide sa izradom Elaborata o ekonomskoj i drugoj opravdanosti realizacije ove inicijative.

„Svoju spremnost da pomognemo pokazali smo na nekoliko dosadašnjih resornih sastanaka. Sa nekim od konkretnih projekata smo već u završnoj fazi. To su nabavka vozila za protivpožarnu zaštitu i sanacija određenih šumskih puteva. Osim ovog, na Prvom međunarodnom sajmu šumarstva i šumarskih strojeva u BiH, koji je održan nedavno u Gradačcu, smo se upoznali sa određenom vrstom opreme koja bi zasigurno pomogla u poslovanju ovog preduzeća. U tom smislu spremni smo da nabavimo takvu opremu, a sve kako bi povećali svoju efikasnost”, rekao je ministar Begić.

Da su pred JP Šume TK neki bolji dani govori i podatak da je Preduzeće za prvih 5 mjeseci ove godine ostvarilo pozitivno poslovanje u iznosu od oko 700.000 KM, a optimizam uliva i trend da je druga polovica godine obično donese i još bolje poslovne rezultate. Na kraju sastanka akcentirano je da su šume i drveno bogatstvo jako bitan resurs za Tuzlanski kanton, te Vlada TK i JP Šume TK moraju imati odgovoran odnos prema njima. Uz blago pozitivno poslovanje, Šume TK moraju nastaviti da vode brigu i da u fokusu zadrže i zaštitu šumskog fonda, zaključio je premijer Halilagić.

Odjeljenje za informisanje
Vlade TK

Iz RMU Banovići...

Direktor Salihović: “Zahtjev opravdan, postoji problem”

Zahtjev za povećanje plaće rudara od 20 odsto je opravdan, ali postoji problem

Radnici Rudnika mrkog uglja Banovići zahtijevaju povećanje plaće od 20 posto. U tome su jedinstveni s kolegama iz sedam rudnika u sastavu Koncerna Elektroprivrede Bosne i Hercegovine. To je i jedini dio kolektivnog ugovora za oblast rudarstva koji treba usaglasiti s Vladom i Federalnim ministarstvom energije, rudarstva i industrije te upravama RMU Banovići i Elektroprivrede BiH. Ako se to ne desi, najavljena je

mogućnost generalnog štrajka.

“Tražimo modalitet kako da izađemo ususret radnicima. RMU Banovići, Elektroprivreda i Vlada FBiH razmišljaju kako naći rješenje da radnici dobiju ono što zaslužuju. Koji će to procenat biti, trebamo vidjeti u narednim danima”, kaže generalni direktor RMU Banovići Elvir Salihović. On dodaje da bi Uprava RMU Banovići bila voljna da ispuni zahtjev za povećanjem plaća u iznosu od 20 odsto. “Problem u toj namjeri su naše finansijske prilike, stanje na tržištu inputa i to nas ograničava. Mi smo veliki potrošač energenata, cijena goriva nas limitira i zbog toga nemamo finansijsku svježinu da odgovorimo na tih 20 procenata. Jednostavno nemamo tog novca. Tražimo modalitet da to riješimo”, rekao je direktor Salihović.

Pojašnjava da treba voditi računa o dugoročnoj inansijskoj stabilnosti rudnika jer se situacija na tržištu vrlo brzo mijenja.

„Zahtjev rudara za povećanjem plaće od 20 posto opravdan, ali u ovim okolnostima je tome teško odgovoriti. Mi smo u januaru, prije poskupljenja energenata, pravili kalkulaciju da povećamo plaće za 15 posto i bez kolektivnog ugovora. Tada smo bili profitabilni. Međutim, situacija se od tada promijenila“, zaključio je Elvir Salihović generalni direktor RMU Banovići.

faktor.ba

RMU Banovići u Srbiju izvozi 100.000 tona uglja

Rudnik mrkog uglja (RMU) Banovići potpisao je ugovor s Elektroprivredom Srbije (EPS) o isporuci 100.000 tona uglja, koja bi trebala biti realizirana do kraja godine. „Pored finansijske važnosti, ugovor je značajan i sa aspekta poslovnosti jer u svom portfoliju imati kupca kao što je EPS, govori dovoljno o sposobnosti Rudnika Banovići da posluje i radi sa velikim kompanijama. Radi se o ugovoru pod veoma povoljnim uvjetima za nas“, kaže Elvir Salihović, generalni direktor RMU Banovići. Potpisivanje pomenutog ugovora je samo dio seta aktivnosti koje je Uprava ovog rudnika poduzela u cilju pripreme za novi kolektivni ugovor za oblast rudarstva u Federaciji Bosne i Hercegovine, a koji podrazumijeva i veće plaća za radnike. „Nama je potrebno dodatnih 1,1 milion KM mjesečno za povećanje plaća. Ugovor s EPS-om je nešto na čemu smo radili tri-četiri mjeseca. Pored toga povećali smo cijene za dva naša strateška kupca, a ostao nam je još jedan. Sa svim tim vjerujem da ćemo amortizirati to povećanje plaća“, navodi direktor Salihović. Pojašnjava da RMU Banovići nikad nisu imali veće prihode, ali su opet na granici rentabilnosti. „Naš mjesečni prihod od početka ove godine je oko 13,2 miliona, a prošle godine smo imali oko 11,5 miliona KM. Istovremeno porasli su nam troškovi i to sada pokušavamo da pokrijemo. Trebat će nam pomoć i vlasnika, odnosno Vlade FBiH, da bismo održali

stabilnost“, zaključio je Salihović. Vlada Srbije je nedavno donijela zaključak po kome se Elektroprivredi Srbije (EPS) odobrava uvoz četiri miliona tona uglja, koliko je procijenjeno da EPS-u, zbog trenutne situacije, nedostaje do kraja 2023. godine. U ovom javnom preduzeću su kazali da pregovaraju o uvozu sa BiH, Crnom Gorom, Rumunijom i Bugarskom.

indikator.ba

Promet i komunikacije...

Tuzlanskom aerodromu milion KM

Unaprjeđenje avio prometa

Na prijedlog Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, Vlada FBiH je usvojila Program utroška sredstava tekućeg transfera za subvencije javnim preduzećima, a namijenjen unaprjeđenje avio prometa Federacije BiH. Na prijedlog Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, Vlada FBiH je usvojila Program utroška sredstava tekućeg transfera za subvencije javnim preduzećima, a namijenjen unaprjeđenje avio prometa Federacije BiH. Na ovaj način je izdvojeno iz Budžeta FBiH za 2022. godinu 1.000.000 KM za JP Aerodrom Tuzla.

Sredstva su, uz ostalo, namijenjena za nabavka sirovina i materijala i HTZ opreme (fluid za odleđivanje aviona, materijal za održavanje čistoće, zaštitnu i drugu opremu). Također, bit će upotrijebljena i za nabavku energenata, troškovi osiguranja, naknadu za korištenje sistema za prihvat i otpremu aviona, putnika i prtljaga, te za naknadu za odobravanje programa sigurnosti i provođenje stručnog nadzora aerodromskih operatera.

Federalno ministarstvo je zaduženo da vrši kontinuiran nadzor o utrošku sredstava i da sa Aerodromom Tuzla potpiše ugovor o način prijenosa sredstava, provedbi postupka javne nabavke i izvještavanju o utrošenim sredstvima.

Aerodrom je o utrošku sredstava dužan kvartalno izvještavati Federalno ministarstvo prometa i komunikacija, a najkasnije do 28.2.2023. godine o tome sačiniti i dostaviti ukupan izvještaj.

Nastavlja se gradnja poddionice Šićki Brod - Đurdevik

Vlada će iz Budžeta Federacije BiH nastaviti osiguravati podršku realizaciji projekta

Vlada FBiH je usvojila informaciju Federalnog ministarstva prometa i komunikacija o provedbi projekta poddionice Šićki Brod - Đurdevik na trasi ceste Tuzla - Sarajevo poddionica 2. Vlada FBiH je usvojila informaciju Federalnog ministarstva prometa i komunikacija o provedbi projekta poddionice Šićki Brod - Đurdevik na trasi ceste Tuzla - Sarajevo poddionica 2 (LOT 2). Vlada je ovom ministarstvu naložila da, u suradnji s JP Ceste Federacije BiH d.o.o. Sarajevo, planira potrebna sredstva u Budžetu Federacije BiH za ovaj projekt u narednim godinama u skladu s dinamikom njegove realizacije. “Vlada će iz Budžeta Federacije BiH nastaviti osiguravati podršku realizaciji ovog projekta tako da sredstava budu planirana u skladu s provedenim postupcima nabavke radova i usluga i vremenskom dinamikom realizacije projekta”, saopćili su iz Vlade FBiH. Doneseni zaključci stupaju na snagu danom donošenja.

D.K.

Novosti iz lukavačke „Koksare“...

„Koksara“ Lukavac s novom Upravom na putu velikih promjena

Optimizacija pogona i postrojenja uz zaštitu okoliša glavni orijentir rada - Spreča i drugi vodni tokovi uzeti kao prirotet - Mjere za sprečavanje i smanjivanje emisije štetnih materija u vode i zaštitu voda pokazale efekte

Realizacija projekata s ciljem sprečavanja i smanjivanja emisija štetnih materija u vode, te zaštita voda u cjelini, bile su jedne od glavnih aktivnosti na kojima se ubrzano radilo u krugu Global Ispat Koksne Industrije d.o.o. Lukavac u proteklom periodu. Aktivnosti se sprovode prema dinamičkom planu, u skladu sa dobijenim vodnim dozvolama i integralnom okolinskom dozvolom čiji su sastavni dio.

Prema riječima rukovodioca Sektora za zaštitu okoliša, Emre Halilović, sva tehničko-investigaciona dokumentacija na nivou glavnih, izvedbenih projekata za prikupljanje tehnoloških, oborinskih onečišćenih i sanitarno-fekalnih otpadnih voda je završena, kao i za njihovo prečišćavanje, te ispuštanje. Projektom dokumentacijom predviđen je i separativni sistem kanalizacije.

„Na skladištu koksa i skladištu pripreme uglja izgrađeni su gravitacioni taložnici. Svi oni su u funkciji i daju potrebne rezultate. Ono što je najvažnije jeste da očišćeni talog, s obzirom na porijeklo suspendovanih materija, a koje su uglavnom čestice uglja i koksa, vraćaju se na predmetnu deponiju i dalje se koriste kao sirovina u proizvodnom procesu. Dakle, nema rasipanja i oticanja u druge tokove, čime su zadovoljene i zakonom određene granične vrijednosti“, ističe Halilović.

Jedan od većih i važnijih projekata koji su u toku je i projekat optimizacije postrojenja za fizičko-hemijski i biološki tretman otpadnih voda, jedinog postrojenja te vrste na ovom području. Cilj je da se obezbijede granične vrijednosti propisane Uredbom o uslovima ispuštanja otpadnih voda u okoliš i sisteme javne kanalizacije.

„Na temelju ulaznih parametara, odrađenih analiza, te traženih izlaznih parametara prečišćene vode, predviđeno je najoptimalnije rješenje, tako da ćemo od tehnološki otpadne vode, nakon što prođe sav potreban tretman, dobiti pročišćenu vodu. Postrojenje će imati i spremnik za mulj, te dehidrator mulja“, pojašnjava Halilović.

Ujedno je završen i projekat prikupljanja katranskih kondenzata sa plinovoda fabrike Koksara, koji se odvode prema pogonu pumparnice katrana i dalje na postojeći fizičko-hemijski i biološki tretman na pogonu Biologija. Govoreći o značaju projekta, izvršni direktor za proizvodnju Almin Suljić, pojašnjava da je isto urađeno i na fabrici Energana, kao i na plinovodima hale za odmrzavanje, separacije i biologije, dok su na pogonu benzola, te kod gasometra na fabrici Koksara ugrađeni separatora masti i ulja koji također daju potrebne rezultate.

„Aktivnosti su pokrenute i na realizaciji radova, prikupljanja, tretiranja i ispuštanja tehnoloških otpadnih voda fabrike Energana. Izvršena je nabavka potrebnih cijevi, kao i revizionih šahtova. I ovi radovi su uveliko realizuju na terenu, tako da će i njegovi efekti ubrzo biti vidljivi“, dodaje on.

Na filter stanicu su završeni radovi na zamjeni kvarcnog pijeska iz pješčanih filtera, te je urađena njihova antikorozivna zaštita.

„Ujedno je završen i idejni i glavni projekat prikupljanja, tretmana i ispuštanja tehnoloških otpadnih voda sa filter stanice. I ovo je jedan od naših većih i veoma značajnih projekata, ali i projekata prema vodnoj dozvoli. Radovi su pokrenuti, pa ćemo i njegove efekte ubrzo vidjeti, jer će se na ovaj način spriječiti ispuštanje suspendiranih materija u rijeku Jalu“, ističe Suljić.

Mjere za sprečavanje i smanjivanje štetnih emisija u zrak

Kada je u pitanju zaštita zraka i emisija u zrak, maksimalna pažnja u proteklom periodu posvećena je tehnološkim poboljšanjima pri proizvodnji sirovog koksno gasa i samim koksno gasima.

Pored unapređenja tehničke ispravnosti pri odabiru ugljene mješavine koja je jako važna, izvršeni su redovni i vanredni remont mlinova za propisno mljevenje mješavine, koksno gasa i usponskih kolona, kao i zamjena vatrostralnog ozida. Dalje je izvršen i remont mašina za punjenje u cilju propisnog punjenja koksno gasa, kao i generalni remont elektrosisača koksno gasa.

U toku je i sanacija oštećenja ozida koksno gasa na V koksno gas bateriji, a prema riječima generalnog direktora Dževada Kasumovića, Uprava je donijela i odluku o zamjeni kompletne platforme na bateriji.

„Sanacija ozida podrazumijeva keramičko zavarivanje koksno gas peći. Pored toga što se radi o izuzetno kompleksnom i zahtjevnom poslu koji se odvija na enormno visokim temperaturama, sanacija ide dobro i već je završeno oko 50 posto posla. Sve komore, odnosno peći, na ovaj način bit će obnovljene do kraja godine. Uz to, kao i zamjenu kompletne platforme, u značajnoj mjeri doprinijet će se ne samo produženju aktivnog rada baterije i kvalitetnije iskorištenosti procesa dobijanja koksa, nego i smanjenju štetnih emisija što je i najvažniji cilj“, pojašnjava Kasumović.

Dodatno tehnološko-proizvodno i ekološko poboljšanje na koksno gas bateriji bit će postignuto početkom naredne godine, kada će biti instalirane i dvije nove mašine.

„Radi se o mašini za bezdimno punjenje peći ugljem i mašini za prihvatanje koksa s haubom, koje ranije nisu bile operativne, što znači da neće više biti rasipanja, ali ni emisija. Mašine su naručene, one se trenutno prave, rok je, dakle, februar 2023. godine kada će biti stavljene i u funkciju, a sve u cilju unapređenja proizvodnih i tehnoloških procesa, ali i smanjenja nekontrolisanih emisija u zrak“, zaključuje Kasumović.

Značajno smanjenje štetnih emisija u zrak postignuto je i okončanjem aktivnosti na fabrici Energana. Za dovod gasa prema kotlovima u funkciju je stavljen potpuni novi plinovod. Izvršena je zamjena dimnih kanala, plaštova gorionika, zamjena ekranskih cijevi u ložištu, sanacija ozida oko gorionika, sanacija ventilatora svježeg zraka, kao i ozida i odmuljenja kotla. U dimnom kanalu ugrađen je novi grijač vode, ekonomajzer, kao i zagrijač zraka, a sve u cilju boljeg sagorijevanja u kotlu i smanjenja emisija.

„Izvršena je i zamjena PLC sistema za upravljanje čime je postignuto poboljšanje u regulaciji, u zagrijavanju zraka, mogućnost dodavanja veće količine zraka na gorionicima te formiranje bolje smjese plina i zraka, bolje sagorijevanje, što u konačnici rezultira također smanjenjem emisija u zrak“, naglašava Almin Suljić, izvršni direktor za proizvodnju. Sa fabrice Azotara trenutno nema nikakvih emisija i zagađenja, tačnije od oktobra 2021.godine kada je, kako potvrđuje i generalni direktor Dževad Kasumović, Uprava donijela odluku o privremenom prekidu rada fabrike đubriva.

„Odluka je donesena isključivo zbog zastoja u proizvodnji uzrokovanog dugogodišnjim nepovoljnim ekonomsko-finansijskim rezultatima i ostvarenim gubicima. Sva radna snaga je zadržana i raspoređena u druge fabrike i sektore“, kaže Kasumović.

S druge strane, na fabrici anhidrida maleinske kiseline izvršena je zamjena katalizatora i urađen je remont kompresora, a u toku su i nove investicije.

„Zamjenom katalizatora koncentracija ugljen monoksida

u izlaznim gasovima se znatno smanjila. Ovdje je važno spomenuti i projekat smanjenja koncentracije ksilola u izlaznim gasovima, a čiji je rok za realizaciju kraj ove godine. Na ovoj fabrici se odvija još jedna značajna investicija. Riječ je o nabavci novog reaktora, čime će se dodatno smanjiti emisija štetnih plinova u zrak. Ujedno se radi i na usavršavanju tehnoloških procesa po pitanju tehnoloških otpadnih voda AMK fabrike“, ističe Kasumović. Posebna pažnja posvećena je i sprečavanju emisija u tlo i negativnih uticaja u tlo. Nakon uspješno završenog projekta remedijacije zemljišta, uz pomoć Kantonalnog ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša i drugih saradnika, ispitane su i mogućnosti bioremedijacije površina devastiranih industrijskim otpadom. Ovaj projekat je realizovan uz pomoć Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke, nakon čega je unutar kompletnog kruga GIKIL-a zasađeno više od 500 mladih izdanaka srebrne smreke, crvenog javora, bijelog i crnog bora, Paulownie elongata-e, te cvjetajućeg bilja.

• Minimiziranje produkcije otpada i upravljanje otpadom

Odlaganje i iskorištavanje otpada se vrši prema odredbama Zakona o upravljanju otpadom i Planom o upravljanju otpada. Uspostavljen je monitoring otpada, locirana su mjesta njegovog nastanka i vrši se uredno vođenje evidencije o otpadu po vrsti, količini, načinu zbrinjavanja i otpremi. Pored toga, kako pojašnjava i Emra Halilović, rukovodilac Sektora za zaštitu okoliša, realizovan je projekat izgradnje i opremanje centralnog skladišta opasnog i ostalih vrsta otpada u cilju obezbjeđenja uslova za skladištenje, u skladu sa zakonskom regulativom.

„Novina je i da se na cjelokupnom kompleksu GIKIL-a vrši sakupljanje i razdvajanje pet ambalaže, drveta, otpadnog papira i kartona, u saradnji sa lokalnom zajednicom, odnosno lukavačkim školama i udruženjima građana kojima se sve to i donira. Sve ovo govori da je kompanija u velikoj tranziciji i promjenama, da želimo maksimalno pokazati svoju društvenu odgovornost, a sve sa ciljem očuvanja životne sredine“, zaključuje Halilović.

Pripremila: Samira Hrustanbegović
portparol "GIKIL-a"

Brčko: Četvrti sajam zapošljavanja...

Održan „Sajam obrazovanja i zapošljavanja Brčko 2022“

U prostorijama Omladinskog centra, održan je Sajam obrazovanja i zapošljavanja - Panel-diskusija na temu „Odlazak mladih iz BiH“

Četvrti Sajam obrazovanja i zapošljavanja kojega organizira Zavod za zapošljavanje u suradnji s Vladom Brčko distrikta i Omladinskim centrom "Vermont" održan je u prostorijama brčanskog Omladinskog centra.

Cilj organiziranja ovog sajma je da se na jednom mjestu okupe svi zainteresirani poslodavci, nezaposlene osobe te učenici osnovnih i srednjih škola kako bi jednostavnije odabrali svoj dalji profesionalni put.

Po četvrti put, na jednom mjestu se okupilo 25 poslodavaca, lokalni privrednici kojima su potrebni kvalifikovani radnici, između ostalog, predstavljaju su 4 srednje škole i 25 fakulteta sa područja Brčkog i okoline.

Predsjednik Skupštine distrikta Brčko Siniša Milić je na otvaranju sajma izjavio da događaji poput ovog, služe da se poboljša stanje u zapošljavanju, pogotovu mladih ljudi i zaustavi njihov odlazak.

„Već su napravljeni određeni pomaci. U obrazovanju se uvode nova definiciona zanimanja kao i to da se priprema Odluka o stipendiranju tih zanimanja“, rekao je Milić.

Direktorica brčanskog Zavoda za zapošljavanje Tamara Duvnjak Mitrović ovom prilikom je istakla da je sva pažnja usmjerena na poslodavce i nezaposlene osobe, odnosno na ponudu i potražnju na tržištu rada.

„Svakako je fokus na poslodavcima i mladim nezaposlenim osobama. Iskrističu ovu priliku i reći da je otvoren Javni poziv za samozapošljavanje za 2022. godinu“, kazala je Tamara Duvnjak Mitrović.

Šef Odjeljena za obrazovanje Zoran Bulatović je istakao da će se od ove školske godine uvesti nova zanimanja i smjerovi u srednjim školama.

„Uglavnom se radi o trogodišnjim zanimanjima, što je pokazalo istraživanje tržišta rada na području distrikta Brčko i šire. Neka od tih zanimanja su zidar, keramičar, rukovalac građevinskih mašina, poljoprivredni tehničar, fitofarmaceut, zubno – stomatološki tehničar“, ističe

Bulatović.

U ime organizatora Omladinskog centra "Vermont" Damir Radenković je rekao da su urađene ankete sa više od 200 poslodavaca i oni su se izjasnili šta im je to potrebno od obrazovnog profila. On pojašnjava, da je prisutna nedovoljna informisanost o poslovima i mogućnostima zarade za određene zanatske poslove, jer oni imaju ogromne dnevnice.

„Cilj je mogućnost lakšeg pronalaska posla i radnika, stvaranje povoljne radne klime, informisanje o trenutnom stanju tržišta rada, te svršenim osnovnicima i srednjoškolicima omogućiti informacije vezane za dalje obrazovanje i usavršavanje“, izjavio je Radenković.

U sklopu Sajma je upriličena i panel-diskusija na temu „Odlazak mladih iz BiH“ na kojoj su sudjelovali predstavnici nekoliko Vladinih Odjela, predsjednik Udruge poslodavaca te predstavništvo Zavoda za zapošljavanje Brčko distrikta, jer „ponuda obrazovanja i gospodarstva je ta koja bi mlade trebala zaustaviti od odlaska“, istaknuli su organizatori.

Na četvrtom Sajam obrazovanja i zapošljavanja Brčko 2022 i panel diskusiji na temu „Odlazak mladih iz BiH“, učestvovali su i predstavnici Kantonalne privredne komore Tuzla.

D.K.

Jubilarni lukavački sajam...

20. međunarodni sajam turizma i ekologije „List“ Lukavac

Premijer Halilagić otvorio jubilarni lukavački sajam „List“

U Lukavcu je početkom maja održan jubilarni, 20. međunarodni sajam turizma i ekologije „List“ Lukavac. Uz firme izlagače iz šireg regiona koji su tradicionalno učesnici ove značajne sajamske manifestacije, ove godine su posjetiocima predstavljene i izlagači iz Njemačke i Italije. **„Naš cilj je da stvorimo okvir za dalji razvoj turističke ponude. Ponosni smo što imamo partnere iz zemalja regije, ali i Evropske unije“**, rekao je Izet Nuhanović, direktor Sajma turizma i ekologije "LIST". Prema njegovim riječima, ove godine je zabilježen rekordan broj izlagača kao i udruženja žena u okviru Festivala hrane „Bosanska sofa“. Tako su se posjetiteljima na jubilarom sajmu predstavila uduženja žena sa 358 učesnica i prijavljenih 500 jela. Pored prezentacije turističkih potencijala BiH, tokom tri dana sajma predstavljene su i turističke zajednice i organizacije zemalja regije - Srbije, Hrvatske, Crne Gore. Kao i prethodnih, i ove godine Sajam je ponudio bogat programski sadržaj, među kojima su Dani ženskog stvaralaštva, okrugli sto o temi „Lokalni mediji u funkciji razvoja lokalne turističke ponude“, susret medija, panel diskusija „Hijerarhija tačnosti mjerenja emisija u zrak“, okrugli sto o temi „Kulturno-historijsko i prirodno naslijeđe u funkciji razvoja turizma – primjer Grada Lukavac“, sajamska biciklijada i novinarska kotličijada dok je u završnom dijelu sajma muzički gost bila Amira Medunjanin.

Jubilarni 20. lukavački sajam „List“ otvorio je Irfan Halilagić premijer Tuzlanskog kantona. Svečanosti su prisustvovali članovi Vlade i Skupštine Tuzlanskog kantona te brojne istaknute ličnosti i zvaničnici iz Lukavca, Tuzlanskog kantona predstavnici firmi izlagača, sve uz bogat kulturno-umjetnički program.

Zahvalivši u ime Vlade Tuzlanskog kantona organizatorima na istrajnosti, premijer Halilagić je kazao da je Sajam prevazišao lokalne i regionalne okvire, te da je ovo prilika da pokažemo Evropi i širem okruženju, prirodnu ljepotu Bosne i Hercegovine i turističkih odredišta u našoj zemlji. **„Uzimajući u obzir da je cilj sajma „List“ osim promocije i ostvarivanje pozitivnog uticaja na turistički i privredni razvoj, te stvaranje pozitivne poduzetničke klime u oblasti turizma, kao i bolje međusobno povezivanje turističkih subjekata i regija, možemo reći da se on u potpunosti poklapa i sa određenim strateškim opredjeljenjima Vlade Tuzlanskog kantona“**, naglasio je ovom prilikom premijer Halilagić.

Edin Delić gradonačelnik Lukavca istakao je da je grad zahvaljujući sajmu u regionalnom fokusu tokom sajamskih dana. **„Prevazišli smo pandemijske godine i očekujemo da „LIST“ ponovo zablista kao ranijih godina“**, nadanja su gradonačelnika Delića. Mustafa Šakić, ministar trgovine, turizma i saobraćaja TK-a, i Elvir Rožnjaković, pomoćnik ministricke za okoliš i turizam u Vladi FBiH, govorili su o transformaciji Lukavca iz industrijskog centra u turistički, a govorili su o razvoju i brendiranju turističkih potencijala u Lukavcu i Tuzlanskom kantonu. U nadi da će predstojeća godina proteći u znaku povratka u normalne tokove poslovanja i življenja, gosti i učesnici sajma rastali su se sa željom da se svi zajedno okupe na narednom sajmu "LIST", sa još većim brojem izlagača i posetilaca, a za atmosferu i dobro raspoloženje se unaprijed zna da će biti jedinstvena zahvaljujući savršenim organizatorima i domaćinima iz Lukavca.

Redovni učesnik sajma "Grapos-Expo" u Gračanici je Kantonalna privredna komora Tuzla. Tako je bilo i ove godine a na zajedničkom izložbenom prostoru pod nazivom "Privreda TK", svoje usluge, aktivnosti i proizvode, predstavili su: „Eko život“ Tuzla, „TQM“ Lukavac, „Terme Ozren“ Petrovo, „Golden tours“ Tuzla, „Centralno grijanje“ dd Tuzla, Turistička zajednica Tuzlanskog kantona, Turistička organizacija Grada Tuzla, „FinRa“ Tuzla, „Radius“ Gračanica, „Lović & CO“ Lukavac, „Portanaturae“ Srebrenik, „Aronija Okanović“ Tuzla, „Nova banka“ Banjaluka PJ Tuzla, „Vočar“ Brčko, „Mlin Nezić“ Gradačac, „Fana“ Srebrenik, „Corn flips“ Srebrenik, „Piemonte“ Tuzla, Hotel „Vertigos“ Tuzla, Hotel „Tehnograd“ Tuzla, „Borplastika Eko“ Tuzla, „Imel“ doo Lukavac, „Alpha smart energy“ doo Tuzla, „Yavuz company“ Srebrenik, „Wortmann Metal“ Tinja, „Cydonia“ Gračanica, MI "Prima VIP" Orašje, "Tehno-Beton" doo Gračanica, „Solana“ dd Tuzla, Restoran "BardaK" Đurđevik, IPla Tuzla, "Pašnjak" doo Tuzla, "Transturist" Tuzla, "MiBospo" Tuzla, "AgroLife" Mionica, Grupacija proizvođača gljiva i komposta TK.

D.K.

Dani jagode u Čeliću...

„Jagodarevo” nakon 11 godina

Sajam otvorili premijer Tuzlanskog kantona Irfan Halilagić, federalni ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Šemsudin Dedić i načelnik Općine Čelić Admir Hrustanović

Nakon 11 godina pauze u Čeliću je održana privredna manifestacija „Dani jagodastog voća”. Na svečanosti otvaranja Sajma, vrpca je presjekao premijer Tuzlanskog kantona Irfan Halilagić sa federalnim ministrom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Šemsudinom Dedićem i načelnikom Općine Čelić Admir Hrustanovićem. Čelić je u cijeloj Bosni i Hercegovini, ali i van granica naše zemlje posebno poznat po jagodama izvrsnog kvaliteta, a manifestacija, u narodu poznata i kao Jagodarevo, prvi puta je održana 1980. godine. Premijer Tuzlanskog kantona je u svom obraćanju organizatorima čestitao na uspješnoj organizaciji i oživljavanju Sajma, a poljoprivrednicima čeličke regije, koji su svojim marljivim i predanim radom doprinijeli da se razvije brend čeličke jagode, izrazio riječi posebne podrške i zahvalnosti.

„Najbolje to oslikava činjenica da kada god neko želi da naglasi kvalitet jagode koju prodaje, bilo to u Tuzli,

Sarajevu, Mostaru, Banjaluci, ali i van Bosne i Hercegovine, na tim prodajnim mjestima stoji reklama Čelička jagoda. Upravo iz ovih razloga, razloga da je Čelička jagoda svojevrsan brend, osjećam izuzetnu čast i zadovoljstvo što danas prisustvujem ovoj tradicionalnoj manifestaciji”, kazao je premijer Halilagić.

Ovogodišnja manifestacija je, uz izložbu jagode na kojoj je učestvovalo oko 500 izlagača, bila obogaćena, brojnim edukativnim i kulturno zabavnim programom. Bilo je upriličeno i takmičenje uzgajivača jagode općine Čelić i takmičenje likovnih i literarnih radova učenika od 5. do 9. razreda škola na temu jagoda.

Premijer Halilagić je ukazao i na obim novčane podrške poljoprivrednim proizvođačima kojeg je ove godine osigurala Vlada Tuzlanskog kantona.

„Vlada Tuzlanskog kantona je uvidjela značaj poljoprivredne proizvodnje, te smo, rebalansom budžeta osigurali novčane podrške poljoprivrednim proizvođačima u najvećem iznosu do sada, odnosno za skoro 50% više u odnosu na prethodnu godinu. Značajan udio u raspodjeli ovih sredstava imaju poljoprivrednici među kojima i proizvođači jagoda iz Čelića. Jagodarstvo je skup biznis i iziskuje znatna ulaganja. Svjesni toga, u želji da pomognemo, ove godine sufinansiramo proizvodnju i nabavku visokih tunela i plastenika upravo za ovu vrstu proizvodnje”, kazao je premijer Halilagić dodajući da će resorno ministarstvo i Vlada nastaviti pružati podršku i u narednom periodu, a sve kako bi poljoprivrednici ovog kraja nastavili sa dobrim rezultatima.

Organizacija sajma jagodičastog voća je najbolji put u ostvarenju cilja daljnjeg jačanja brenda Čelička jagoda.

Na „Jagodarevu”, sajamskoj manifestaciji „Dani jagodastog voća” održanoj nakon 11 godina, učestvovali su i predstavnici Kantonalne privredne komore Tuzla.

D.K.

Međunarodni sajam u Gračanici...

Održan sajam „Grapos-Expo 2022”

„Orijentacija sajma podudara se sa opredjeljenjem Vlade Tuzlanskog kantona“

Premijer Tuzlanskog kantona Irfan Halilagić, načelnik općine Gračanica Nusret Helić i federalni ministar razvoja Amir Zukić, otvorili su međunarodni sajam poduzetništva i obrta GRAPOS-EXPO 2022 u Gračanici. Na ovom sajmu proizvode i usluge ponudilo je 300 učesnika iz Austrije, Hrvatske, Njemačke, Srbije i Turske. Prilikom obraćanja na svečano otvaranju Sajma, premijer Halilagić je izrazio zadovoljstvo da se u Gračanici vodi briga o onome što je najbitnije za napredak države, a to je razvoj privrede. Također premijer je kazao da se ovogodišnja orijentacija sajma prema tehnologijama koje funkcioniraju na principu obnovljivih izvora energije, solarnim elektranama i drugim naprednim tehnologijama koje čuvaju okoliš i ne zagađuju životnu sredinu u potpunosti podudara sa strateškim opredjeljenjem Vlade Tuzlanskog kantona.

„Pokazatelj toga je i činjenica da smo upravo na sjednici Vlade, u skladu sa ranije usvojenim Rebalansom Budžeta izmijenili i dopunili Program ulaganja namjenskih sredstava namijenjenim zaštiti okoliša. Za projekte ove namjene za 2022. godinu smo predvidjeli ukupno više od 8,5 miliona KM. Znatna sredstva uložiti ćemo u projekte energetske efikasnosti javnih objekata, a u okvirima Programa planirali smo i povećanje sredstva planiranih za realizaciju projekata općina i gradova. Također, značajno povećanje predvidjeli smo i za program „Podrška razvoju Kantona“. To je program namijenjen maloj i srednjoj privredi, te obrtnicima, koji im kroz sufinansiranje nabavke stalnih sredstava i alata može biti značajan poticaj za proširenje ili modernizaciju proizvodnih procesa. To je izvjestan zamajac da sa svih nivoa zajednički krenemo snažnije u realizaciju projekata zelene tranzicije”, kazao je premijer Halilagić, te dodao da je GRAPOS-EXPO svojevrsan praznik za cijeli Kanton i jedan od zaštitnih znakova Gračanice i Kantona.

Također Premijer je ukazao da su neki drugi sajmovi, koji ni izbliza nemaju ovakvu posjećenost i pažnju privrede, znatno bolje pozicionirani u federalnom i državnom budžetu.

„Prilika je ovo da iz Gračanice odu slike koje jasno ilustruju da se ovdje okuplja privreda, proizvodnja i poduzetništvo, pa se nadamo da će i to biti prepoznato i u budućnosti adekvatno podržano“, rekao je premijer Halilagić. Poslije dvije godine pauze zbog pandemije koronavirusa gračančki sajam se, prema ocjeni direktora Nedžada Nuhanovića vraća na velika vrata. „Vraćamo se još jači i spremniji da ostvarujemo nove i jačamo postojeće veze. Do 20. maja imat ćemo različite prezentacije i panele s ciljem da biznise prilagodimo novonastaloj situaciji. Raduje nas dolazak naših prijatelja iz Turske, Njemačke, Češke, Srbije, Austrije, Hrvatske i BiH”, naglasio je direktor Nuhanović. U okviru Sajma održan je i okrugli sto na temu „Majstorski ispit“, a na kojem su učestvovali i predstavnici Ministarstva privrede i Ministarstva obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona. Gračanica je u tri sajamska dana bila centar poduzetništva u BiH. Ta sredina je uvijek bila prepoznata kao poduzetnička, a održavanje međunarodnog sajma nakon dvije godine, osnažit će dobar glas i sigurno doprinijeti stvaranju pozitivnu poduzetničke klime.

Organizatori sajma ovogodišnjeg sajma bili su Grad Gračanica i „Boms Expo“ d.o.o.

Redovni učesnik sajma „Grapos-Expo“ u Gračanici je Kantonalna privredna komora Tuzla. Tako je bilo i ove godine a na zajedničkom izložbenom prostoru pod nazivom „Privreda TK“, svoje usluge, aktivnosti i proizvode, predstavili su: „Eko život“ Tuzla, „TQM“ Lukavac, „Terme Ozren“ Petrovo, „Golden tours“ Tuzla, „Centralno grijanje“ dd Tuzla, Turistička zajednica Tuzlanskog kantona, Turistička organizacija Grada Tuzla, „FinRa“ Tuzla, „Radius“ Gračanica, „Lović & CO“ Lukavac, „Portanaturae“ Srebrenik, „Aronija Okanović“ Tuzla, „Nova banka“ Banjaluka PJ Tuzla, „Voćar“ Brčko, „Mlin Nezić“ Gradačac, „Fana“ Srebrenik, „Corn flips“ Srebrenik, „Piemonte“ Tuzla, Hotel „Vertigos“ Tuzla, Hotel „Tehnograd“ Tuzla, „Borplastika Eko“ Tuzla, „Imel“ doo Lukavac, „Alpha smart energy“ doo Tuzla, „Yavuz company“ Srebrenik, „Wortmann Metal“ Tinja, „Cydonia“ Gračanica, MI „Prima VIP“ Orašje, „Tehno-Beton“ doo Gračanica, „Solana“ dd Tuzla, Restoran „BardaK“ Đurđevik, IPla Tuzla, „Pašnjak“ doo Tuzla, „Transturist“ Tuzla, „MiBospo“ Tuzla, „AgroLife“ Mionica, Grupacija proizvođača glijiva i komposta TK.

D.K.

Gradačac domaćin još jednog sajma...

“Lignum expo leb 2022” – Gradačac

Prvi međunarodni sajam šumarstva i šumarskih strojeva

U Gradačcu je održan “Lignum Expo Leb 2022”, prvi međunarodni sajam šumarstva i šumarskih strojeva. Sajamska manifestacija je za cilj imala povećanje svijesti o značaju šuma i korištenja obnovljivih izvora energije sa akcentom na proizvodnju biomase u zaštiti čovjekove okoline kroz praćenje trendova u šumarstvu i drvnoj industriji. Organizator sajma bio je “Lignum biomasa” d.o.o. Gradačac, privredni subjekt sa sjedištem u Gradačcu. Kako su istakli organizatori, kroz svoj rad uočili su nekoliko činjenica koje su im dale povod za organizaciju ovog sajma.

“Neke od činjenica su da Bosna i Hercegovina obiluje šumama; strojevi s kojima rade djelatnici u šumarskoj i drvnoj industriji ne prate trendove razvoja; promocija obnovljivih izvora energije, posebno biomase; promocija i podizanje svijesti o bitnosti zaštite čovjekove okoline kroz korištenje obnovljivih izvora energije, nepostojanje ovakvih i sličnih manifestacija na području jugoistočne Europe. Smatramo i da je, kako bosanskohercegovačkom, tako i šumarskom sektoru regiona, nužno promovirati nove i moderne trendove u oblasti šumarstva”, naveli su organizatori. Prema riječima predstavnika firme “Lignum biomasa”, osnovna zamisao sajma je susret proizvođača mašina za šumarstvo i privrednih subjekata koji eksploatišu i obrađuju drvo u svim fazama obrade, radi razmjene iskustava i potencijalne buduće saradnje, kao i prodavača specijalističke opreme za radnike u šumarstvu.

Inače, prvi međunarodni sajam šumarstva i šumarskih strojeva LIGNUM EXPO – LEB 2022 u Gradačcu otvorio je ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Tuzlanskog kantona Emir Begić. Manifestaciju izložbeno – prodajnog karaktera sa prezentacijom rada mašina na samom sajmištu uveličali su i ministar privrede TK Edin Duraković, ministar trgovine, turizma i saobraćaja TK Mustafa Šakić i ministar za boračka pitanja TK Zoran Blagojević. Prema mišljenju ministra Begića ovakvi sajmovi su prilika da se promoviše šumarska industrija ali i određeni kraj. **„Ovo je sajam prvi ovakve vrste u BiH i idealna prilika da mi promoviramo potencijale koje imamo u našim šumama na način da te šume adekvatno i na zadovoljavajući način koristimo bez ikakvog štetnog uticaja po pitanju okoliša. Ovdje možete vidjeti i određenu opremu i mašine koje će se koristiti na ovom sajmu radi demonstracije rada a koje su zasigurno potrebne našim preduzećima koja se bave eksploatacijom šume“**, naglasio je ministar Begić.

Sajmu je u ime Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva prisustvovali predstavnici Sektora za šumarstvo i lovstvo i Federalne uprave za šumarstvo. Tokom tri dana, Međunarodni sajam šumarstva i šumarskih strojeva „LIGNUM EXPO – LEB 2022“ zainteresovanima je dao uvid u najnovija dostignuća u oblasti šumarske i drvne industrije, sa posebnim akcentom na značaj zaštite šume i planske eksploatacije. Podjednako bitan doprinos sajam će dati i povećanju svijesti o zaštiti čovjekove okoline sa aspekta obnovljivih izvora energije, sa naglaskom na drvenu sječku kao biomasu, naglašeno je na sajmu u Gradačcu. Sajam “Lignum Expo Leb 2022” bio je i izložbeno – prodajnog karaktera s prezentacijom rada strojeva na samom sajmištu. U ime Privredne/Gospodarske komore FBiH, otvaranju sajma je prisustvovala Mirsad Jašarspahić predsjednik Komore. Kantonalna privredna komora Tuzla bila je učesnik prvog međunarodnog sajma šumarstva i šumarskih strojeva “Lignum Expo Leb 2022” u Gradačcu. Na zajedničkom izložbenom prostoru pod nazivom “Privreda TK”, predstavile su se firme članice Udruženja za šumarstvo i preradu drveta Kantonalne privredne komore Tuzla.

D.K.

Tradicionalna sajamska manifestacija...

49. Sajam šljive – Gradačac 24-27. avgusta

Krajem avgusta u Gradačcu se održava 49. Sajam šljive

U Gradačcu će se od 24. do 27. avgusta održati 49. međunarodni sajam poljoprivrede i prehrambene industrije - Sajam šljive. Organizator ovogodišnjeg sajma je Turistička zajednica Grada Gradačca a partner je Grad Gradačac. Tim povodom je održan sastanak Organizacionog odbora Sajam šljive na kojem su razmatrani programski sadržaji i aktivnosti na pripremi i organizaciji ove manifestacije. Kako je istaknuto, na najstarijem specijalizovanom sajmu u Bosni i Hercegovini očekuje se da svoje proizvode predstavljaju brojni izlagači iz BiH i inostranstva.

Na Sajmu šljive učestvovat će proizvođači sjemenskog i sadnog materijala, proizvođači i prerađivači voća i povrća, mesa i mesnih prerađevina, alata i mehanizacije, domaćih životinja i brojni drugi.

U četiri dana ove tradicionalne sajamske manifestacije biće organizovane prezentacije najnovijih proizvoda i usluga iz sektora proizvodnje i prerade hrane i pića, poljoprivredne mehanizacije i zaštitnih sredstava. Također, održat će se i niz okruglih stolova, kolektivnih izložbi i prezentacija programa iz područja poljoprivrede i biznisa. I ove godine će biti dodijeljena prestižna priznanja i medalje za kvalitetu Sajma šljive.

Kako bi se prezentovala gradačaćki privredni i turistički potencijali, početkom iduće sedmice će biti organizovan sastanak organizatora Sajma šljive sa članovima gradskog Privrednog savjeta i zainteresovanim privrednicima.

„Gradačac je poznat kao privredno razvijen kraj sa bogatim kulturnim i turističkim potencijalima. Želja nam je da se ove godine na Sajmu šljive, pored brojnih gostiju, predstave domaći proizvođači i prerađivači ali i zainteresovani privrednici sa širokom paletom proizvoda koji se mogu naći na domaćm i svjetskom tržištu. Nastavljamo sa dugogodišnjom tradiciom da je Sajam šljive u Gradačcu mjesto okupljanja, edukacije i druženja za sve svoje izlagače i posjetioce“, ističe Ensar Mešanović, voditelj Turističkog ureda Turističke zajednice Grada Gradačca.

Jedan od sadržaja ovogodišnje manifestacije je i sajam pčelarstva sa kongresom, koji će okupiti pčelare iz zemalja okruženja, gdje će se razmjeniti iskustva u pčelarenju.

Organizatori najavljuju zanimljiv i atraktivan kulturni program kao prateći dio Sajma šljive. U etno-parku na jezeru Hazna bit će organizovana „Gastro avlija na Hazni“ gdje će se pripremati jela i tradicionalne prerađevine od šljive i drugog sezonskog voća i povrća i prezentovan proces pečenja rakije. Kao i do sada, organizatori će se potruditi biti dobar domaćin kako bi dugogodišnjim prijateljima, ali i novim poslovnim partnerima pružili priliku da se što bolje predstavljaju javnosti. Programski sadržaji 49. Sajma šljive bit će prezentovani na press-konferenciji koja bi se trebala održati u junu u Tuzli.

Služba za informisanje
“Sajam šljive 2022”

Najava sajamskih aktivnosti...

Bihać: 19. sajam "Ekobis" 8 - 11. septembra

2. sajam turizma – ECOTOUR - 2. sajam obrta

Međunarodni sajam ekologije – EKOBIS 2022, 19. po redu, održava se od 8. - 11. septembra 2022. godine u Bihaću. Svojim sadržajem i pratećim događajima sajam će biti posvećen temi H2-GORIVO BUDUĆNOSTI. U okviru ovogodišnjeg sajma EKOBIS održat će se i 2. sajam turizma - ECOTOUR, te 2. sajam obrta. Promotivni i prijavni materijali su već izrađeni, a uskoro će krenuti intenzivnija marketinška kampanja. Generalni pokrovitelj ovogodišnjeg sajma je Vlada USK, suorganizator Grad Bihać, a partneri Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Vanjskotrgovinska/Spoljnotrgovinska komora BiH, Privredna/Gospodarska komore FBiH, JP Nacionalni park Una i Obrtnička komora USK.

Glavni medijski pokrovitelj sajma je RTV USK, a medijski partneri RTV Bihać, RSG Radio i akta.ba.

Prijavne materijale za 19. međunarodni sajam - EKOBIS 2022. moguće preuzeti na <https://www.pkusk.com>.

Sarajevo: 8. Sajam privrede 8-11.12.

Zadovoljstvo je obavijestiti Vas da KJP Centar "Skenderija" - Sarajevski sajam organizuje 8. Sajam privrede, poljoprivrede i zanatstva & 45. Sajam roba široke potrošnje u terminu od 8. do 11. decembra 2022. godine.

Pozivamo vas da budete sastavni dio zajedničke postavke privrede Tuzlanskog kantona na ovim značajnim međunarodnim sajamskim manifestacijama na kojima Kantonalna privredna komora Tuzla organizuje i sufinansira zajednički nastup, zajedničku postavku "Privreda TK", za svoje članice, bez dodatnih troškova izlagača.

Pozivamo vas da prihvatite naš poziv i doprinesete uspješnom predstavljanju privrede Tuzlanskog kantona na svim sajamskim manifestacijama na kojima Kantonalna privredna komora Tuzla bude organizovala zajednički nastup.

Molimo da nam se javite za sve dodatne informacije, kontakt osoba je Dino Kalesić: 061/164-311. Prijavni materijal na www.kpktz.ba.

D.K.

„Solana“ i „Omega“ partneri u projektu...

„Solana“ Tuzla: Svečano otvoren „SlaniFaniLand“

Prvi Showroom „SlaniFaniLand“ edukativno-zabavnog karaktera u BiH

Solana d. d. Tuzla u saradnji sa partnerom projekta Omega d.o.o. Živinice je početkom juna, svečano otvorila prvi Showroom „SlaniFaniLand“ u objektu RK Tuzlanka (Omega shop). Showroom kao postavka je edukativno-zabavnog karaktera i namijenjen je djeci predškolskog uzrasta, te je pogodan kao poticajno okruženje za učenje ove dobne populacije. Osim mnogobrojnih posjetitelja, predstavnika Solana d. d. Tuzla i Omega d.o.o. Živinice, svečanosti je prisustvovala i grupa polaznika (djece) predškolskog uzrasta iz JU „Naše dijete“ Tuzla sa predstavnicima ove odgojno-obrazovne ustanove. Inače, Solana d. d. Tuzla, kao kompanija sa iznimno dugom tradicijom, već dugi niz godina dokazano baštini poslovnu filozofiju koja je u skladu sa principima društvene odgovornosti i socijalne osjetljivosti kroz podršku projektima koji su vezani za interese šire društvene zajednice. U sklopu obilježavanja 136-te godišnjice, Solana sa partnerom projekta Omega želi da ovaj Showroom „SlaniFaniLand“ pokloni lokalnoj ali i široj zajednici i njenim najmlađim građanima. Koristimo priliku da pozovemo sve građane da sa svojim mališanima posjete Showroom „SlaniFaniLand“ koji se nalazi u sklopu objekta Omega shop na 3. spratu RK Tuzlanska.

Dobro došli u SlaniFaniLand!

Novi izložbeno prodajni salon kompanije YAVUZ

Bosanskohercegovačka kompanija za proizvodnju PVC i ALU stolarije Yavuz Company uskoro otvara svoj novi salon prodaje u novopremljenom poslovnom objektu, u poslovnoj zoni Maline Živinice. Kompanija ima za cilj da se na jedan adekvatan način približi sve većem broju svojih klijenata koji su prepoznali kvalitet PVC i ALU stolarije koji nudi ova firma, osnovana još 2005. godine. Kompanija Yavuz je za ovaj protekli period već izgradila prepoznatljiv brend na bh tržištu prozora, vrata, kliznih ALU i PVC sistema, ALU roletni, komarnika, aluminijskih ograda, pergola i brojnog drugog srodnog asortimana. Također, ova kompanija uveliko učestvuje u izvozu bh proizvoda na ino tržište, jer posjeduje moderno opremljenu fabriku za proizvodnju PVC profila i panela, a prodajni centri sa profesionalnim ekipama montažera pokrivaju sve gradove u BiH. Kompanija Yavuz svoj vidljivi uspjeh postiže uvođenjem novih proizvoda u asortiman, praćenju trendova u gradnji, certificiranjem proizvoda u ovlaštenim laboratorijama, stalnom edukacijom zaposlenika i odabirom dobavljača koje pokreću iste vrijednosti. U Yavuzu ističu da je zadovoljstvo korisnika usluga ove firme, temelj uspješnosti koja se zasniva na profesionalnim, motiviranim zaposlenicima, te savremenoj organizaciji i saradnji. Sastavni dio radnog procesa su sigurnost, pouzdanost, tačnost i kvalitet usluga.

“Rođeni u Bosni, ostajemo u Bosni”, poručuju iz Yavuz-a.

ERASMUS+ CAST projekat...

„Izgradnja kapaciteta za uspjeh – podsticanje profesionalne realizacije i zapošljivosti mladih“

Održana je Radionica o statusu implementacije projekta i drugi seminar za mlade“ od 6- 8 maja 2022 godine. Voditelj radionice bio je PGSA Bukurešt Rumunija. Radionica je organizovana u okviru projekta „Izgradnja kapaciteta za uspjeh – podsticanje profesionalne realizacije i zapošljivosti mladih“ – projekta finansiranog od strane programa Erasmus Plus – KA2 – Saradnja za inovacije i razmjenu dobrih praksi (CAST). Radionica je planirana i organizovana radi postizanja specifičnih ciljeva i zadataka koji se uglavnom odnose na evaluaciju statusa implementacije projekta, ocjenu ishoda i rezultata projekta, učinka i efektivnosti, te dosadašnjih postignuća. Na ovom trodnevnom sastanku bile su zastupljene sve partnerske organizacije.- ukupno 16 učesnika (UG „ Osveženje “ – Srbija, Prona – Crna Gora, CRA – Bugarska, Pro Global Science“ – Rumunija, DIR - Bosna i Hercegovina (online) , CCP – Albanija, GAUSS – Makedonija i Fortes – Italija). Ciljevi radionice su napredak implementacije projekta: razmatranje statusa implementacije radnih paketa WP, evaluacija već sprovedenih aktivnosti kao ishoda i povratnih informacija, “postavljanje scene” za naredne aktivnosti, planiranje sljedeće radionice izgradnje kapaciteta, opšti aspekti druge razmene mladih, prezentacija srednjoročnog izvještaja – ishodi, izazovi i buduće akcije i bolje razumijevanje budžeta i budžetskih linija

D.K.

Konferencija o turizmu u Trebinju...

“Jačanje regionalnih turističkih proizvoda“

Panelisti konferencije u Trebinju jedinstveni – Regionalna saradnja i zajednički turistički proizvod su ključ uspjeha

Na konferenciji u Trebinju pod nazivom „Jačanje regionalnih turističkih proizvoda“ panelisti su iznijeli jedinstven stav, te istakli da su regionalna saradnja i zajednički turistički proizvod ključ uspjeha.

U okviru konferencije realizovana su dva panela: „Regionalna saradnja u turizmu – uloga privatnog sektora u promociji regiona kao jedinstvene turističke destinacije“ i „Razvoj održivog turizma – najbolje svjetske prakse“. Učesnici navedenih panela bili su: Dragan Bogdanić (ZTC Banja Vrućica), Sead Krupalija (BH Passport), Davor Krešić (Hotel Sunce Neum), Mirko Levajac (Rubicon Travel, Srbija), Ljubiša Nešovanović (Robinson, Srbija), Kornelia Ferizaj (Nacionalna agencija za turizam, Albanija), Ibrahim Osta (USAID Turizam), Marko Radić (Turistička organizacija Republike Srpske), Dušan Borovčanin (Turistička organizacija Srbije) i Ana Tanevska Gjorgijevska (Udruženje industrije keteringa i turizma, Sjeverna Makedonija). Moderator panela bio je dr. Ravik Mima iz Albanije.

Panelisti su imali priliku da sa prisutnim podijele svoje viđenje aktuelne situacije u oblasti turizma, probleme sa kojima su svakodnevno suočeni ali i predlože određena rješenja. Ponovljen je značaj turizma kao privredne grane čiji razvoj doprinosi razvoju mnogih drugih grana direktno ili indirektno, te na taj način doprinosi unapređenju ekonomije uopšte. Kako je istaknuto, problemi su manje više u svim ekonomijama zapadnog Balkana isti slijedom čega je za njihovo rješavanje potrebno zajedničko djelovanje svih turističkih radnika kao i predstavnika relevantnih institucija vlasti.

Kada je u pitanju Bosna i Hercegovina, prema istraživanjima stručnjaka iz oblasti turizma postoji više prepreka koje nepovoljno utiču na razvoj turizma. To se prije svega odnosi na političku i sigurnosnu situaciju zemlje, nerazvijenu saobraćajnu infrastrukturu, nepovoljnu poresku politiku. Razvoj turizma podrazumijeva velika investiciona ulaganja, a time i brže zapošljavanje.

Kako bi se turistička djelatnost podigla na veći novo, privrednici i investitori iz turizma smatraju da je neophodno modifikovati određene zakonske akte, te razmotriti ukidanje PDV-a na turističke usluge ili uvesti diferenciranu stopu, odnosno bitno reducirati njegov iznos za usluge u turizmu, zbog izuzetnog značaja ubrzanog razvoja ovog sektora.

Velika šansa za razvoj turizma leži u regionalnom okrupljivanju ponude. Nekoliko zadnjih mjeseci intenzivno se radi na povezivanju turističkih operatera s ciljem identifikovanja jedinstvene ponude Regije jer bi na taj način turistima bilo omogućeno da u jednoj ponudi obidu i uživaju u njenim izuzetnim prirodnim ljepotama. Kako su i sami panelisti istakli, region zapadnog Balkana je po mnogo čemu jedinstven i kao takav ne treba kopirati druge destinacije nego zadržati upravo tu svoju posebnost, te je na pravi način izbrendirati i promovisati na tržištu. Da bi se navedeno i postiglo potrebna je i snažnija podrška svih uključenih aktera, posebno vlada regiona.

Upravo kroz realizovane panele privredne komore zapadnog Balkana okupljene u Komorski investicioni forum, dale su podršku što većem povezivanju ekonomija, privrednih subjekata iz Regiona sa ciljem okrupnjavanja zajedničke ponude koja može samo rezultovati uspješnim pričama za svakog u lancu povezivanja.

D.K.

Iz Vlade Tuzlanskog kantona...

Uspješna saradnja Kantonalne vlade i NLB banke

„Podrška Banke ne smije izostati“

Dosadašnje aktivnosti i unaprjeđenje međusobne saradnje kao plan aktivnosti u narednom periodu bile su teme sastanka delegacija Vlade Tuzlanskog kantona i NLB banke. Istaknuto je da je NLB banka u dosadašnjem periodu bila vjeran poslovni partner Vladi Tuzlanskog kantona ali i svim drugim poslovnim subjektima i građanima koji su ovoj banci ukazali svoje povjerenje. „**Podrška Banke ne smije izostati ni u narednom periodu, bilo da se radi o službenim projektima ili drugim projektima naše banke, a kroz koje se može vidjeti naša društvena odgovornost prema zajednici u kojoj radimo**“ rekla je predsjednica Uprave Banke Lidija Žigić i dodala da će fokus

aktivnosti Banke i dalje biti na tuzlanskoj regiji. Tokom sastanka je akcentirano da NLB banka bilježi kontinuitet dobrih rezultata u poslovanju, te da se konstantno nalazi na sličnoj poziciji u odnosu na druge banke. „**Ipak u prva tri mjeseca ove godine zabilježen je nešto značajni rast u oblasti poslovanja sa stanovništvom, što i jeste u primarnom fokusu Banke**“, kazao je član Uprave Banke Denis Hasanić. Po pitanju poslovanja, Vlada Tuzlanskog kantona je jedan od najvećih najveći komitenata NLB banke. Obzirom da Kanton već duži niz godina posluje putem NLB-a, dosadašnja saradnja je ocijenjena uspješnom i istaknuta je želja da se takvi poslovni odnosi nastave i u budućnosti. „**NLB banka, odnosno Tuzlanska banka kao njena prethodnica, je i sama proizvod ove regije. Raduje nas konstantnost u poslovanju i prisutnost pozitivnog trenda poslovanja NLB banke**“, rekao je premijer Irfan Halilagić. Imajući u vidu već iskazan visok stepen društvene odgovornosti Banke dosadašnje često učestvovanje u projektima koji su u svom fokusu imali humanost, premijer Halilagić i ministar finansija Suad Mustajbašić su pozvali članove Uprave banke da sinergijskim djelovanjem Banka i Vlada udruže snage i pomognu brzi početak rada Centra za autizam u Tuzli. Ovaj poziv naišao je na podršku direktorice Žigić, koja je istaknula da se radi o izuzetnoj ideji te da će takvi projekti u NLB banci uvijek imati partnera. Osim predsjednice Uprave Žigić i člana Uprave Hasanića, sastanku je u ime NLB banke prisustvovao i direktor poslovnog centra Tuzla Adnan Nuhanović.

Privrednicima u TK na raspolaganju garantni fond potencijala 4,7 miliona KM

Prihvaćena Informacija o radu Garantnog fonda Udruženja za razvoj NERDA Tuzla za 2021. godinu

Vlada je na 13. redovnoj sjednici prihvatila Informaciju o radu Garantnog fonda Udruženja za razvoj NERDA Tuzla za 2021. godinu. Zaključno sa 31.12.2021. ukupna vrijednost deponovanih sredstava u Fond iznosi 1.192.000,00 KM od čega su 810.000 KM deponovana sredstva Vlade TK, 301.000 KM sredstva Grada Tuzla, a 81.000 KM Udruženja za razvoj Tuzla. Uz multiplikator od 4,0 dogovoren sa Sberbank d.d. trenutna vrijednost garantnog potencijala Fonda iznosi 4.768.000,00 KM. U dosadašnjem periodu Garantnom fondu do sada je ukupno pristupilo preko 890 poduzetnika, od čega je njih 158 dobilo sredstva ukupne vrijednosti 8.080.614,14 KM, dok su ostali ili odbijeni od strane Kreditnog odbora banke ili su sami odustali. Tokom 2021. godine jedan od glavnih razloga opadanja interesa za Garantni fond je pandemija Covid-19, koja je sa jedne strane donijela veliku nesigurnost u investiranje mikro i malom segmentu poduzetništva, dok je s druge

strane ostavila traga na bilanse uspjeha većine manjih firmi, gdje su u 2020. godini prikazali negativno poslovanje, sto je eliminatorni faktor kada je u pitanju apliciranje na sredstva Garantnog fonda. Većina aktivnosti Fonda se stoga odnosila na obezbjeđenje dodatnih moratorija i reprogramiranje za postojećih aktivnih kredita u garantnom fondu, kako se ne bi dodatno ugrozilo njihovo poslovanje i iznašao način da prebrode trenutnu finansijsku krizu. Čak 28 preduzeća je pokrenulo moratorij na kredite Garantnog fonda, od kojih je 14 njih već otplatilo kredite, dok ostale firme vise ne prijavljuju probleme u otplati duga. S obzirom da je jedna od najvećih prepreka finansiranju mikro segmenta poduzetništva neatraktivna kamatna stopa, jedna od glavnih aktivnosti u 2022. godini biće pregovori o smanjenju kamatne stope sa partnerskom bankom, a pored toga NERDA će uraditi i istraživanje tržišta i tražiti ponuda od strane i drugih banaka koje djeluju na području FBiH.

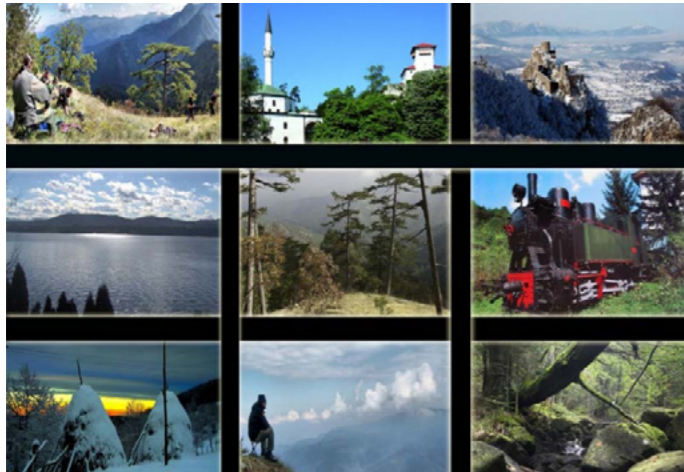
Odjeljenje za informisanje
Vlade TK

Iz Vlade TK o turizmu...

600.000 KM za sufinansiranje razvojnih projekata u turizmu

500.000 KM je planirano za kapitalne transfere privatnim preduzećima i poduzetnicima

postupak dodjele finansijskih sredstava planiranih za sufinansiranje razvojnih projekata u turizmu na području Tuzlanskog kantona za 2022. godinu. Za ovu namjenu u Budžetu TK za 2022. godinu su planirana sredstva u iznosu od 600.000 KM. Od ovog iznosa 500.000 KM je planirano za kapitalne transfere privatnim preduzećima i poduzetnicima, dok je za kapitalne transfere neprofitnim organizacijama planirano 100.000,00 KM. Korisnici ovih sredstava su lokalne turističke zajednice, neprofitne organizacije i udruženja sa iskustvom u vođenju razvojnih projekata iz oblasti turizma, privatna preduzeća, obrti i samostalni poduzetnici registrovani za obavljanje turističko – ugostiteljske djelatnosti. Sredstva će se dodijeliti za projekte iz oblasti javne i poslovne turističke infrastrukture, a koji će se implementirati isključivo na području Tuzlanskog kantona.

Strateško planiranje razvoja turizma TK

Potpisan Ugovor između Ministarstvu trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona i Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Tuzli

Povodom ozvaničenja poslovne saradnje na izradi Strategije razvoja turizma Tuzlanskog kantona 2022 – 2027. godina potpisan je ugovor između Ministarstvu trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona i Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Tuzli. Riječ je o prvoj sektorskoj strategiji koja se radi na području TK, kazao je ovom prilikom ministar trgovine, turizma i saobraćaja Tuzlanskog kantona Mustafa Šakić, napominjući da ovaj dokument treba pomoći ključnim nosiocima turističkog razvoja, prvenstveno na lokalnom nivou, u izradi lokalnih razvojnih strategija turizma, marketinških planova i ostalih dokumenata lokalnog turističkog razvoja. „Smatramo da Tuzlanski kanton ono najbolje što u ovom momentu ima su ljudi, a za izradu Strategije razvoja turizma TK ti ljudi su na Ekonomskom fakultetu“, kazao je ministar Šakić. „Saradnja između Univerziteta u Tuzli i Vlade TK je važna iz perspektive povezanosti“, prema riječima dekanese Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Tuzli prof. dr. Meldine Kokorović Jukan, „konkretno Ekonomskog fakulteta, jer Vlada kao osnivač Univerziteta u TZ prepoznaje da tamo ima kompetentan kadar na koji se mogu osloniti u procesu svog operativnog rada, ali i ovim aktivnostima koje

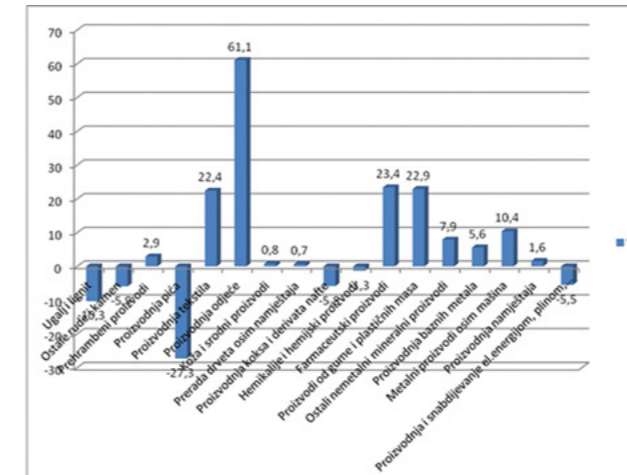
se tiču strateškog planiranja. Posebno su, kaže dekanesa Kokorović Jukan, ponosni zbog činjenice da je upravo Ekonomski fakultet dobio u zadatak da uradi ovu Strategiju. „Naš prvi zadatak je formiranje operativnog izvršnog tima za izradu te strategije. U ovom timu učestvovali su nastavnici Ekonomskog fakulteta koji imaju kompetencije za izradu ovakvih dokumenata, ali naravno mi u ovaj proces ćemo da uključimo i sve ostale nastavnike odnosno kolege sa drugih fakulteta, posebno sa Prirodno matematičkog fakulteta, koji imaju kompetencije za izradu ovog dokumenta. Za dio nedostajućih kompetencija ćemo da angažujemo i eksternu konsultantnu“, kazala je dekanesa Kokorović Jukan. Planirano je da se krajem godine široj javnosti prezentuje Strategija razvoja turizma TK. Ekonomski fakultet je već uveo nove studentske programe menadžmenta u turizmu i na sastanku je izraženo uvjerenje da postoje kapaciteti za edukaciju mladih kadrova koji su neophodni za razvoj turizma.

Odjeljenje za informisanje
Vlade TK

PRIVREDNA KRETANJA U TUZLANSKOM KANTONU ZA I-III 2022. GODINE

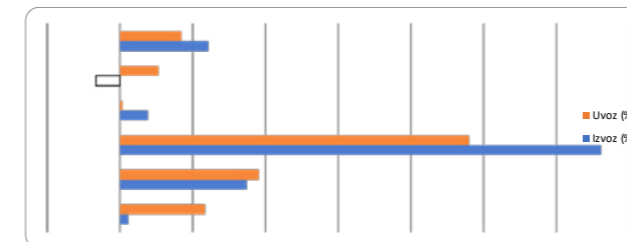
Obim industrijske proizvodnje, prema podacima za tri mjeseca 2022. godine (I-III 2022), ostvario je pad od 0,9% u odnosu na isti period prošle godine. Rast obima industrijske proizvodnje je ostvaren u kategorijama intermedijarnih proizvoda 4,7%, kapitalnih proizvoda 0,1%, trajnih i netrajnih proizvoda za široku potrošnju po 1,6% i 5,9% dok je došlo do pada obima proizvodnje energije za 7,2%.

Industrijska proizvodnja I-III 2022/ I-III 2021 (%)

Ukupni izvoz iz Tuzlanskog kantona u prvom kvartalu 2022. godine iznosio 608,5 miliona KM što je za 35,3% više u odnosu na nominalnu vrijednost izvoza u istom periodu 2021. godine. U istom periodu ostvaren je uvoz u vrijednosti od 685 miliona KM, što je rast nominalne vrijednosti uvoza od 33% u odnosu na isti period prošle godine. Ostvaren je vanjskotrgovinski deficit od 76,4 miliona KM, a pokrivenost uvoza izvozom je 88,84%. Tuzlanski kanton tradicionalno najviše posluje sa Evropskom unijom, Njemačkom i Austrijom kao i sa zemljama regiona.

I-III 2022	Izvoz (000) KM	Uvoz (000) KM
Hrana i piće	14.506	60.151
Industrijski materijali	230.171	292.086
Goriva i maziva	109.439	112.375
Kapitalni proizvodi	93.575	93.945
Transportna sredstva i dijelovi	36.882	34.330
Proizvodi za široku potrošnju	113.624	85.267

Najviše vanjskotrgovinske razmjene je ostvareno u okviru prerađivačke industrije, posebno metaloprerađivačke i hemijske, shodno industrijskom karakteru naše privrede.

31.3. 2022. godine, prema podacima Porezne uprave Federacije BiH, u Tuzlanskom kantonu je, po prebivalištu zaposlenika, bilo 103.227 zaposlenih. U odnosu na isti dan 2021. godine, broj zaposlenih je povećan za 2.230, odnosno 2,2%.

31.3.2022.	Zaposlenost	Nezaposlenost
UKUPNO	103.227	69.126
Banovići	6.249	3.872
Čelić	1.192	2.181

Općina	Zaposlenost	Nezaposlenost
Doboj-Istok	2.489	1.827
Gračanica	10.885	6.656
Gradačac	9.313	5.947
Kalesija	5.878	5.960
Kladanj	2.053	1.982
Lukavac	10.830	7.053
Sapna	795	1.835
Srebrenik	8.193	6.367
Teočak	720	1.180
Tuzla	31.839	14.600
Živinice	12.791	9.666

Prema podacima Službe za zapošljavanje TK, na kraju marta 2022. godine, na evidenciji je bilo prijavljeno 69.126 nezaposlenih osoba, od čega 45.577 (65,93%) stručnih i 23.549 (34,07%) nestručnih. U ukupnom broju nezaposlenih je 43.329 žena, od čega je 14.878 nestručnih što je 63,2% od ukupnog broja nestručnih nezaposlenih osoba. 20.495 (29,64%) nezaposlenih traži svoje prvo zaposlenje. Prema starosnoj strukturi, 31.490 (45,55%) nezaposlenih je starije od 45 godina.

Najviše nezaposlenih na evidencijama Službe za zapošljavanje je prodavača, maturanata gimnazije i diplomiranih ekonomista.

Nezaposleni	Ukupno	Žene	Nezaposleni	Ukupno	Žene
VSS	4.616	3.357	VKV	185	35
VŠS	251	157	KV	21.283	11.381
SSS	19.257	13.521	PKV	846	410
NSS	18	9	NKV	22.670	14.459

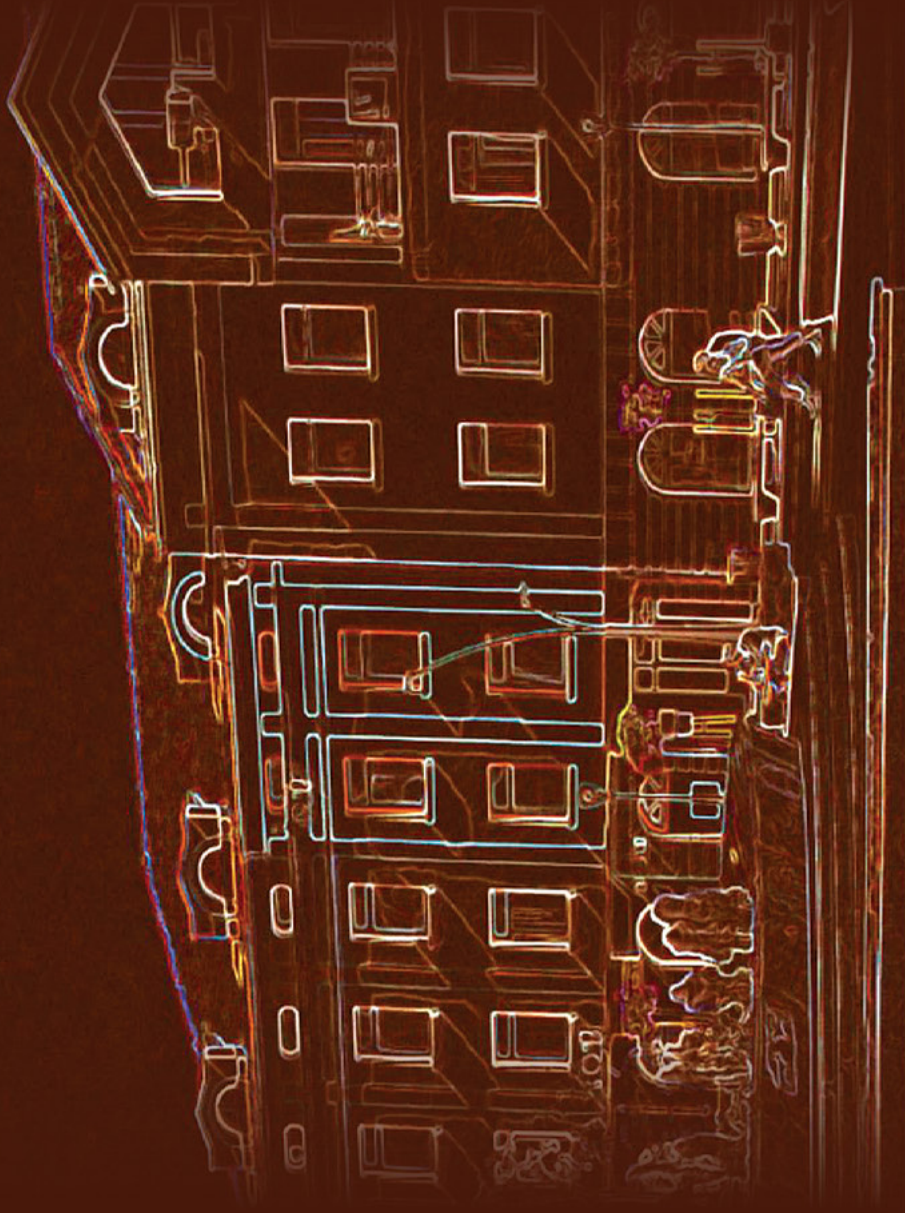
Prosječna neto plata u Tuzlanskom kantonu u martu 2022. je iznosila 1.010 KM što je ispod prosjeka Federacije BiH. U odnosu na kantonalni prosjek iz 2021. godine, neto plaća je veća za 11,5%. Najviše prosječne neto plate su u sektoru proizvodnje i opskrbe el.energijom (1.844 KM), dok su najniže prosječne neto plate u ugostiteljstvu i hotelijerstvu (641 KM).

Djelatnost	Tuzlanski kanton	
	Neto plaća (XI 21)	XI 21/ 2020 %
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribolov	930 KM	8,1
B Vađenje ruda i kamena	1.119 KM	3,9
C Prerađivačka industrija	848 KM	18,1
D Proizvodnja i snabdijevanje el.en., plinom	1.844 KM	8,9
E Snabdijevanje vodom i uklanjanje otpadnih voda	1.029 KM	14,8
F Građevinarstvo	732 KM	17,1
G Trgovina na veliko i malo	780 KM	16,8
H Prevoz, skladištenje i komunikacije	778 KM	10,5
I Hotelijerstvo i ugostiteljstvo	641 KM	23,0
J Informacije i komunikacije	1.538 KM	9,4
K Finansijske djelatnosti	1.393 KM	2,7
L Poslovanje nekretninama	900 KM	4,0
M Stručne, naučne i tehničke djelatnosti	1.074 KM	0,2
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	848 KM	25,8
O Javna uprava i odbrana	1.420 KM	8,7
P Obrazovanje	917 KM	9,3
Q Zdravstvena socijalna zaštita	1.618 KM	9,0
R Umjetnost, zabava i rekreacija	896 KM	8,7
S Ostale uslužne djelatnosti	1.067 KM	5,2

STRUČNA SLUŽBA KOMORE

THE CHAMBER OF ECONOMY OF TUZLA CANTON

TUZLA CANTON

Your Business Partner

